ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2020
С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

СЪДЪРЖАНИЕ **СТРАНИЦА**

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 1-37

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ:

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД 38

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 39

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 40

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 41

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ 42-104

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ ПРЕЗ 2020г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

ПОК „Доверие“ АД („Дружеството“, „Компанията“) е дружество с дейност, свързана единствено с администрирането и управлението на пенсионни фондове по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Дружеството е учредено на 09.05.1994 г. като акционерно търговско дружество.

ПОК „Доверие“ АД е вписано в Регистъра за търговски дружества на Софийски градски съд по фирмено дело №9023/1994 г., том 210, стр. 124, парт. № 16625. Вписано е в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 11.02.2008 г.

Към 31.12.2020 г. Дружеството е със седалище, адрес на управление, телефон, телефакс, e-mail, Web-site, както следва:

- гр. София, Община Изгрев, ул. Тинтява 13Б, ПК 1113;
- тел: 02/937 50 11; факс: 02/937 50 15;
- E-mail: head@poc-doverie.bg; web: **www.poc-doverie.bg**

Към датата на финансовите отчети Дружеството управлява следните пенсионни фондове:

- Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) – регистриран на 3 ноември 2000 г.;
- Професонален пенсионен фонд (ППФ) – регистриран на 28 ноември 2000 г.;
- Универсален пенсионен фонд (УПФ) – регистриран на 13 февруари 2001 г.

Акционерен капитал

Към 31.12.2020 г. структурата на акционерния капитал е както следва:

Акционер	31.12.2020	
	Стойност на участие	% на съучастие
АТВІН GmbH*	13,892	92.58%
Конфедерация на независимите синдикати в България	1,025	6.83%
Синдикална федерация Металици	16	0.11%
Юробанк България АД	2	0.01%
Български пощи ЕАД	29	0.20%
Сдружение ФНС на миньорите - КНСБ	6	0.04%
Н. Ф. Т. Химия и индустрия	9	0.06%
Н. С. Ф. на енергетиците	12	0.08%
ФНСОХП	11	0.07%
Съюз на транспортните синдикати в България	2	0.01%
Общо	**15,004**	**100.00%**

*Към 31.12.2020 г. АТВІН GmbH е собственост и под контрола на Виена Иншурънс Груп (ВИГ).

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Допълнителна информация за Виена Иншурънс Груп може да се намери на интернет страницата www.vig.com или в консолидирания годишен доклад на ВИГ.

През изтеклата година Дружеството няма придобити и прехвърлени собствени акции.

Дружеството не притежава собствени акции като част от капитала си.

Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съветите на Дружеството, са в размер на 1,852 хил.лева.

През изтеклата година членовете на съветите на Дружеството не са придобивали и прехвърляли акции и облигации на Дружеството.

Дружеството няма изготвени правила за придобиване на акции и облигации на Дружеството от членовете на съветите.

Дружеството не е сключвало договори по чл. 240б от Търговския закон с членовете на управителните и надзорните органи на Дружеството или свързани с тях лица.

Дружеството продължи да следва поставените цели и през текущата година.

Поради спецификата на предмета на дейност на Дружеството, в условията на пандемията Ковид-19 през по-голямата част на 2020 г., реализираните приходи отчитат относителна стабилност. За стабилитета на приходите от дейността основен принос имат запазването на броя осигурени лица и постигането на положителна доходност като вътрешни за Дружеството фактори, на който може да се въздейства относително самостоятелно посредством вземане на стратегически управленски решения.

Относително стабилното поддържане на броя осигурени лица във фондовете за задължително допълнително пенсионно осигуряване показва, че основният рисков фактор за приходите е под контрол и поради нарастващия и преобладаващ дял на инвестиционната такса в общите приходи, Дружеството е сравнително по-малко уязвимо към външни кризисни влияния, свързани с пазара на труда и осигурителните прагове.

Предстоящи сделки от съществено значение за дейността на Дружеството, не се предвиждат.

ПОК „Доверие“ АД има двустепенна система на управление – Надзорен и Управителен съвет.

Надзорен съвет:
- Петер Хьофингер – Председател
- Герaлд Вебер
- Клаус Мюледер
- Герхард Грунд
- Мирослав Стоянов
- КНСБ, представлявана от Пенка Баранова

Управителен съвет:
- Даниела Петкова – Председател
- Димана Ранкова
- Лъчезар Райчев
- Васил Яначков
- Ангелинка Петрова
- Мирослав Маринов

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Информация по отношение на участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

За господин маг. Петер Хьофингер

- Председател на НС на INTERSIG VIENNA INSURANCE GROUP Sh.A., Албания
- Председател на НС на SIGMA INTERALBANIAN VIENNA INSURANCE GROUP Sh.A., Албания
- Председател на НС на "BULSTRAD LIFE VIENNA INSURANCE GROUP" EAD, България
- Председател на НС на INSURANCE JOINT-STOCK COMPANY "BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP", България
- Председател на НС на ПОК „Доверие“ АД, България
- Член на Одитен комитет на INSURANCE JOINT-STOCK COMPANY "BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP", България
- Председател на НС на Compensa Life Vienna Insurance Group SE, Естония
- Председател на НС на BTA Baltic Insurance Company AAS, Латвия
- Председател на НС на Compensa Vienna Insurance Group, akcine draudimo bendrove, Литва
- Председател на НС на UAB "Compensa Life Distribution", Литва
- Председател на административния съвет на Akcionarsko drustvo za zivotno osiguranje Wiener Städtische Podgorica, Vienna Insurance Group, Черна гора
- Председател на НС на WIENER STÄDTISCHE OSIGURANJE akcionarsko drustvo za osiguranje Beograd, Сърбия
- Заместнк-председател на НС на GLOBAL ASSISTANCE, a.s., Чехия
- Член на НС на VIG RE zajist'ovna, a.s., Чехия
- Заместник-председател на НС на KUPALA Belarusian-Austrian Closed Joint Stock Insurance Company, Беларус
- Член на Управителния съвет на VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Австрия

За господин Геральд Вебер

Участва в управлението на следните дружества или кооперации като управител или член на съвет:

- Управител на ‘‘VIG-CZ Real Estate’’ ООД, Австрия
- Член на НС на VIG Properties Bulgaria A, България
- Член на НС на Erste Asset Management GmbH, Австрия
- Заместник-председател на НС на ПОК „Доверие“ АД
- Член на НС на VIG/C-QUADRAT Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Полша

За господин Клаус Мюледер

- Член на НС на Пенсионно осигурителна компания „Доверие“ АД
- Член на НС на ASIGURAREA ROMANEASCA - ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A., Румъния
- Управител Central Point Insurance IT-Solutions GmbH, Австрия
- Член на НС на OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP S.A., Румъния
- Член на НС на BCR Asigurari de Viata Vienna Insurance Group S.A., Румъния
- Член на Акционерен комитет на VIG Management Service SRL, Румъния
- Член на НС на Beesafe Sp.z.o.o., Полша
- Управител VIVECA Beteiligungen GmbH, Австрия
- Не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

За господин Герхард Грунд

- Собственик и Управляващ директор на Business Connect GmbH, Австрия
- Член на НС на Raiffeisen Capital Management GmbH, Австрия
- Член на НС на ПОК „Доверие“ АД

Госпожа Даниела Петкова, господин Мирослав Маринов, госпожа Ангелинка Петрова, госпожа Димана Ранкова, господин Васил Яначков, господин Лъчезар Райчев и господин Мирослав Стоянов:

- Не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници;
- Не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество;
- Не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През годината Дружеството не е сключвало сделки с членовете на съветите, както и със свързани с тях лица.

Общото събрание на акционерите на ПОК „Доверие“ АД на 24 юни 2002 г. взе решение за вливане на Българско пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове в Пенсионно осигурителна компания Доверие и управляваните от нея съответни пенсионни фондове. След осъществяване на необходимите процедури на 28 май 2003 г. Българско пенсионно осигурително дружество се вля в Пенсионно осигурителна компания Доверие.

Във връзка с вливането от 2003 г. основният капитал на ПОК „Доверие“ АД е увеличен на 15,004 хил. лева, като новите 2,500,000 акции са поименни безналични. Акционерите на БПОД са получили 1 акция в ПОК „Доверие“ АД за 1,8 притежавани акции в БПОД.

ФАКТОРИ, ОКАЗВАЩИ ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ПОК ДОВЕРИЕ АД

Демографска среда – тенденциите в демографското развитие би следвало да оказват положително влияние върху развитието на допълнителното пенсионно осигуряване, тъй като макар и много бавно би следвало да се осъзнават големите ползи от реформата в пенсионната система, а от там и съществуването на частни пенсионно осигурителни дружества.

Икономическа среда – в миналото се характеризираше с ниски, но увеличаващи се доходи на населението, увеличен брой предприятия, които реализират печалба, недостатъчно висока събираемост на задължителните осигурителни вноски и значителен дял на сивата икономика. Чрез промените в данъчното и осигурителното законодателство се стимулира намаляване на сивата икономика и икономическия растеж. През 2019 г. се наблюдава значително оживление в икономиката основно под влияние на външни позитивни фактори.

Промените в икономическата среда, породени както от външни, така и от вътрешни фактори, влияят положително върху пенсионноосигурителния бизнес, особено на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване.

За 2020 г. икономическите показатели на държавата показват влошаване на икономическата активност в страната, осноно породена от COVID-19 кризата в международна план – БВП намалява в реално изражение с 3.8%, през изминалата година станахме свидетели на нулева инфлация, като безработицата към края на 2020 г. се увеличава спрямо 2019 г. с 1.1 процентни пункта и достигна 5.2%.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт наблюдение на работната сила през четвъртото тримесечие на 2020 г. икономически активното население в страната на възраст между 15 - 64 навършени години е 3,200.4 хиляди спрямо 3,258.2 хиляди през 2019 г. Коефициентът на икономическа активност за населението в същата възрастова група е 72.7% или с 0.3% пункта по-ниско в сравнение с четвъртото тримесечие на 2019 година.

Политико-правна среда – добре изградена основа на законодателството, но развитието му през годините е непоследователно. Наличието на непълноти и противоречия в законовата и подзаконова нормативна уредба създава условия за различното й тълкуване и прилагане, което затруднява дейността на пенсионо осигурителните дружества, а противоречивите сигнали, излъчвани в публичното пространство от различни институции и политици, затрудняват дългосрочната прогноза за развитието на осигурителния пазар. Липсва държавна политика за стимулиране на участието във фондове за допълнително пенсионно осигуряване за развитие на пенсионоосигурителните дружества чрез ефективно използване на средствата в управляваните от тях фондове, особено за целево развитие на инфраструктурата и ефективно усвояване на фондовете от ЕС.

Социокултурна среда – ниска осигурителна култура на населението, като лицата все още недостатъчно се интересуват от това къде са осигурени. Очаква се много бавно развитие и повишаване на културата в тази насока.

Конкурентна среда – в страната оперират 9 лицензирани пенсионноосигурителни дружества:

ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД
ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД
ПОК „ДСК – РОДИНА“ АД
ПОД „АЛИАНЦ – БЪЛГАРИЯ“ АД
„ЕН ЕН“ ПОД
ПОАД „ЦКБ – СИЛА“
ПОД „БЪДЕЩЕ“ АД
ПОД „ТОПЛИНА“ АД
ПОИ АД

Всяко пенсионноосигурително дружество управлява по три пенсионни фонда - универсален, професионален и доброволен, като единствено ПОК ДСК-Родина е регистрирано и управлява допълнително и доброволен пенсионен фонд по професионални схеми.

По предварителни данни на КФН размерът на нетните активи във всички пенсионни фондове към края на 2020 г. е 17,294 млн. лв., в т.ч. нетни активи на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „Доверие“ АД - 4,244 млн. лв., което е 24.54% относителен дял (за 2019 г. – 24.53%).

През 2020 г. общите активи на пенсионните фондове са се увеличили с 10.67% в сравнение с 2019 г. Увеличение се наблюдава и при трите пенсионни фонда. Независимо от отбелязания ръст при всички фондове, относителен дял в рамките на общите активи на Професионалните фондове и Доброволните фондове намалява, за сметка на увеличение при Универсалните фондове. След спада на активите през 2011 г. (9%) за първи път отчетен при Професионалните фондове, през 2020 г. ръстът на активите достига 6.72%. Ефектът от 2011 г. бе директна последица от промяната в КСО, с която средствата по индивидуалните партиди, налични към 1 януари 2011 г. на жените, родени от 1 януари 1955 г. до 31 декември 1959 г. включително, и мъжете, родени от 1 януари 1952 г. до 31 декември 1959 г. включително, които до 31 декември 2010 г. са осигурени в професионален пенсионен фонд, бяха прехвърлени във фонд “Пенсии” на държавното обществено осигуряване (приблизително 100 млн. лева). Най-силен ръст бележат активите на Универсалните пенсионни фондове от 11.72% и относителният им дял спрямо общите активи достига 85.35% (спрямо 84.55% за 2019 г.).

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

	дек.20 общо за пазара	Относи-телен дял	дек.20 Доверие	Относи-телен дял	2020/ 2019 общо за пазара	дек.19 общо за пазара	Относи-телен дял	дек.19 Доверие	Относи-телен дял
УПФ	14 761 320	85.35%	3 784 786	89.17%	11.72%	13 212 280	84.55%	3 397 916	88.64%
ППФ	1 284 149	7.43%	294 330	6.93%	6.72%	1 203 342	7.70%	277 138	7.23%
ДПФ	1 248 825	7.22%	165 267	3.89%	3.10%	1 211 250	7.75%	158 469	4.13%
Общо	**17 294 294**	**100%**	**4 244 383**	**100.00%**	**10.67%**	**15 626 872**	**100%**	**3 833 523**	**100.00%**

По показателя процентно нарастване на управляваните активи, нарастването на фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, е малко над средното за пазара, което основно се дължи на натрупванията през годините и достигнатата висока база за изчисление на допълнителния ефект.

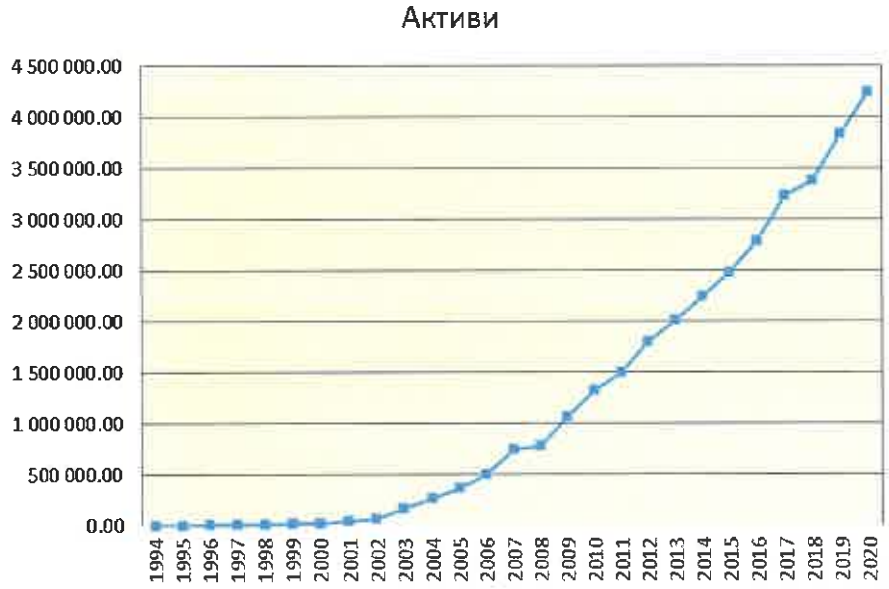
Концентрацията на пазара намалява спрямо предходната година, но относително се запазва и дружествата ПОК „Доверие“ АД и ПОД „Алианц България“ АД по показател управлявани активи държат общо около 46.96% (за 2019 г. – 47.37%) от пазара, а по показател брой осигурени лица 46.58% (за 2019 г. - 47.12%).

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТ НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ОТ КОМПАНИЯТА ФОНДОВЕ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2020 г.

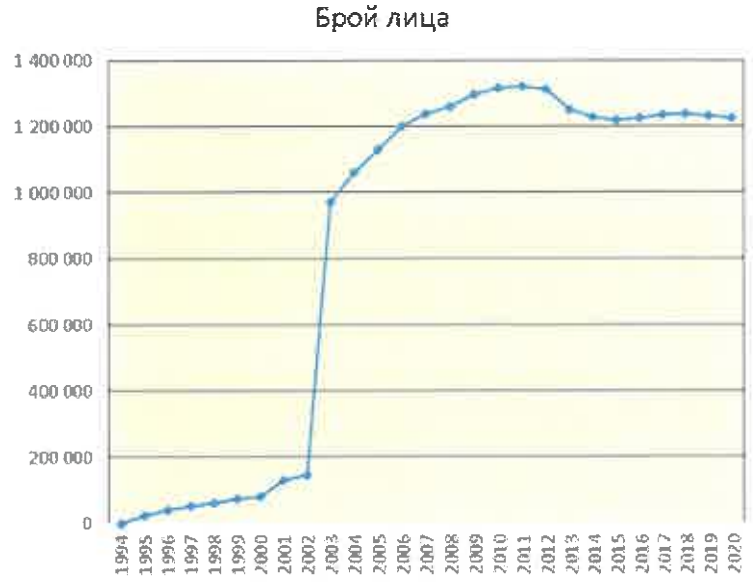
Цели

През 2020 год. основните задачи пред Компанията бяха:

- да запази броя на осигурените лица в управляваните от нея пенсионни фондове;
- да контролира и гарантира безусловността на продажбите в съответните пенсионни фондове;
- да установи трайно тенденцията на отчитане на печалба за разпределение, както и да стартира процеса по увеличаване на необходимите резерви;
- да постави основите на стратегически модел за високо качество за обслужване на клиенти и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- предвид високия си пазарен дял Дружеството беше в по-неблагоприятна позиция в сравнение с конкурентите. Усилията на всички пенсионноосигурителни дружества бяха насочени към прехвърляне на осигурени лица от ФДПО, управлявани от ПОК „Доверие“ АД във фондовете, управлявани от тях;

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

От приложените графики е видно, че ПОК „Доверие“ АД през 2020 г. продължи с възходящото си развитие на база активи под управление. Минимално намаление се наблюдава при броя на осигурените лица. Това са двата основни показателя, с които се измерва дейността допълнително пенсионно осигуряване.

С решение на Управителния съвет на компанията от края на 2008 г. бяха приети Етичен кодекс и Правила за лични сделки с финансови инструменти.

Етичният кодекс на ПОК „Доверие“ АД определя политиката и принципите на Компанията по отношение на нейните клиенти, служители, акционери, външни сътрудници, партньори и други субекти от външната среда. Основен принцип на Етичния кодекс е, че репутацията на Компанията и доверието в нея са част от най-важните предимства, с които разполага и тяхното опазване е сред нейните основни задачи.

За работещите в и за Компанията Етичният кодекс е равен по сила с всички останали закони в страната и от тях се изисква в цялостната си дейност да зачитат етичните правила и стандарти, заложени в него, като тяхното нарушаване се третира като тежко нарушение, уронващо престижа и доброто име на Компанията.

Правилата за лични сделки с финансови инструменти на ПОК „Доверие“ АД следват добрите практики в световен мащаб относно избягване на конфликт на интереси. Правилата предвиждат ясни и последователни процедури относно сключването и декларирането на сделки с финансови инструменти за всички служители и мениджъри на Компанията, както на лицата, взимащи решение, така и всички с достъп до информация за сделките и портфейлите на управляваните пенсионни фондове.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

I. Клонова мрежа

1. Обща информация за продажбите

Заложената цел през 2020 г. в областта на продажбите бе да се постигне положителен нетен резултат в привлечените осигурени лица и активи. За постигането на тази цел трябваше да се запази маркетинговия подход за привличане на осигурени лица с редовност на вноските и по-високи натрупани средства в индивидуалните партиди, като едновременно с това значително да се увеличи броят на привлечените осигурени лица. Компанията постигна поставените цели в областта на продажбите, без да изменя заложената в началото на годината цел, въпреки особеността на 2020 г. В резултат на това, пазарният дял на Компанията към 31.12.2020 г. /по данни от КФН/ по брой на осигурените лица възлиза на 24.86%.

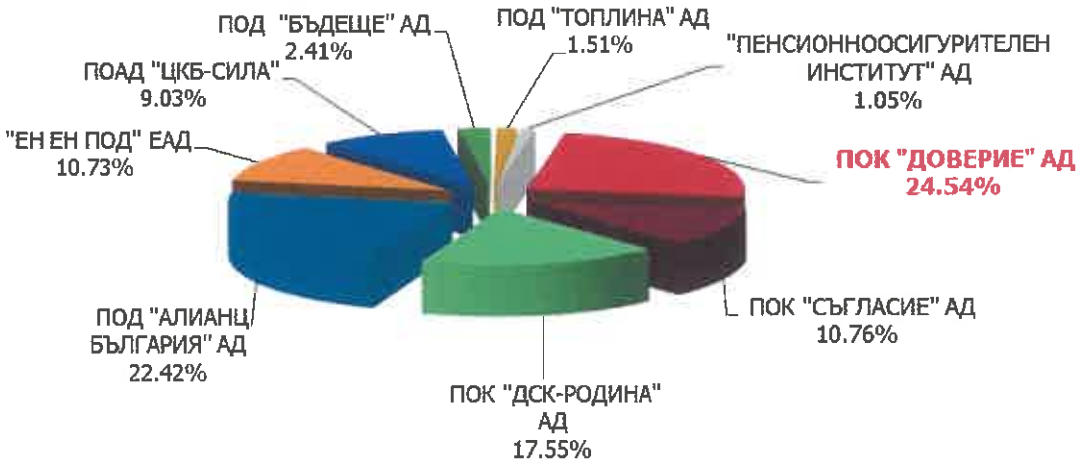
Пазарен дял на пенсионноосигурителните дружества по броя на осигурените лица в управляваните от тях пенсионни фондове към 31.12.2020 г.

По размер на нетните активи на управляваните фондове възлиза на 24.54%, което представлява увеличение на пазарния дял с 0.01% сравнено с предходната 2019 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Пазарен дял на пенсионноосигурителните дружества по размер на нетните активи на управляваните от тях пенсионни фондове към 31.12.2020 г.

Пазарният дял на отделните пенсионни фондове, управлявани от компанията по брой на осигурените лица и по размер на управляваните нетни активи, са съответно:

УПФ „ Доверие“
25.55% по брой на осигурените лица
25.64% по размер на нетните активи
ППФ „ Доверие“
22.22% по брой на осигурените лица
22.92% по размер на нетните активи
ДПФ „ Доверие“
22.35% по брой на осигурените лица
13.43% по размер на нетните активи

ПОК ”Доверие“ АД запазва и затвърждава челната си позиции в сферата на допълнителното пенсионно осигуряване в България.

Общият брой на осигурените лица във фондове, управлявани от ПОК Доверие АД към 31.12.2020 г. /по данни от КФН/, възлиза на 1,197,814 лица, а управляваните нетни активи са 4,244,383 хил. лв.

Основните видове продажби, които реализира търговската структура на ПОК „Доверие“ АД са: прехвърляне в УПФ, ППФ, ДПФ „Доверие“, първоначален избор в УПФ и ППФ „Доверие“ и ново осигуряване в ДПФ „Доверие“ с лични вноски, вноски от работодател или друг осигурител.
Фокусът в продажбите за 2020 г. продължиха да бъдат продажбите тип „прехвърляне“. Търговската структура продължи да привлича клиенти с по-големи натрупани средства по партидата и редовност на вноските, но същевременно с това реализира значително по-голям брой на прехвърлените лица във фондовете на Доверие. Плановите показатели през 2020 следваха заложените цели и включваха, както количествени, така и качествени показатели. В резултат, се запази средната натрупана сума на прехвърлените индивидуални осигурителни партиди, като значително се увеличи броят на привлечените осигурените лица. Производителността на търговските екипи значително се повиши, едновременно с подобряване на всички KPI’s.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Съгласно заложената цел за 2020 г., производителността на търговската структура на компанията нараства спрямо 2019 г. по брой прехвърлени лица с 25%, при задържане производителността по „размер на прехвърлените средства“.

За 2020 г. Компанията повишава значително продажбите тип „прехвърляне“ и достигна равнището от 56,862 бр. прехвърлени индивидуални партиди от фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни компании към фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ АД. Това представлява 52% ръст на прехвърлените лица във фондовете на ПОК „Доверие" АД спрямо предходната година. За разлика от прехвърлените от фондовете на Доверие към други ПОД – те са 52,888 осигурени лица, което е спад с 8.6% за същия период на миналата година.
Общият размер на реализираните продажби тип „Прехвърляне“ за 2020 г. са най-високите за последните пет години.

Брой прехвърлени лица	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
в УПФ Доверие	50,994	46,022	35,675	34,248	52,966
в ППФ Доверие	2,891	2,617	2,665	2,664	3,391
в ДПФ Доверие	553	273	322	603	505
Общо	**54,438**	**48,912**	**38,662**	**37,515**	**56,862**

Общият размер на прехвърлените средства за 2020 г., във всички фондове, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, е 217,099 млн. лв., като това формира ръст от 47.63% в сравнение с постигнатия резултат за същия период през 2019 г., когато общият размер на прехвърлените средства възлизаше на 147,053 млн. лв.

Среден размер на прехвърлените средства (лв)	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
в УПФ Доверие	78,987,946	93,468,762	104,108,473	129,340,708	199,571,007
в ППФ Доверие	7,819,675	8,188,698	12,248,209	15,332,325	16,157,023
в ДПФ Доверие	861,109	614,960	692,100	2,379,509	1,370,870
Средно за всички фондове:	**87,668,730**	**102,272,420**	**117,048,782**	**147,052,542**	**217,098,900**

През 2020 г. резултатът от прехвърляне във и от фондовете на Доверие е положителен, както в брой осигурени лица (+ 3,974), така и по активи (+ 31,770 хил. лв.). Среднопрехвърлената сума на едно осигурено лице през 2020 г., въпреки сериозния ръст на броя прехвърлени лица, се задържа на нивата от предходната година – 3,818 лв. За сравнение, среднонатрупаната сума, която се прехвърля в другите пенсионни фондове от фондовете на ПОК „Доверие“ е 3,504 лв. Това означава, че прехвърлените клиенти към ПОК „Доверие“ АД са с 8.96% по-висока натрупана сума спрямо излизащите.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Среден размер на прехвърлените средства (лв)	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
в УПФ Доверие	1,549	2,025	2,919	3,768	3,777
в ППФ Доверие	2,705	3,232	4,587	4,765	5,755
в ДПФ Доверие	1,557	2,321	2,149	2,715	3,946
Средно за всички фондове:	**1,611**	**2,089**	**3,027**	**3,818**	**3,504**

За 2021 г., Компанията предвижда затвърждаване на постигнатото в структурата на клиентите и размера на привлечените активи, като едновременно с това да продължи да увеличава прехвърлените лица със значителен ръст. Затвърждаването на качеството на продажбите и запазване на постигнатия среден размер на прехвърлените средства по партидите по-висок от средния за пазара, ще бъде отново фокус в продажбената стратегия за 2021 г., съчетан със значително повишаване и на броя на прехвърлените осигурени лица.

През 2020 г., освен резултатите в продажбите тип „прехвърляне“, могат де се отбележат и добрите резултати в привличането на новоосигурени лица в ДПФ „Доверие“ с лични вноски, както и сключването на редица работодателски договори за осигуряване в ДПФ „Доверие“ АД. За 2021 г. е планирано затвърждаване на постигнатото и значително увеличение на новоосигурените лица, както в задължителните фондове, така и в доброволния чрез дигитализиране и на този процес.

2. Търговска структура

Търговската структура за продажби в ПОК “Доверие“ АД включва служителите в клоновата мрежа на Компанията. Основният канал за продажби, който използва търговската структура са продажбите чрез осигурителни посредници, като компанията активно насърчава използването на този канал, тъй като той осигурява висока производителност в стратегически план за компанията.

Стратегията по възнагражденията на осигурителните посредници за 2020 г. остава непроменена в основните линии. Продължи да се прилага системата за възнаграждения на осигурителните посредници приета в предходните години, която обслужва и следва целите на Компанията да се привличат лица с постоянен осигурителен доход и висок размер на натрупана сума по партидата. Системата за заплащане на осигурителните посредници се базира изцяло на прехвърлената сума на лицата, които те привличат, като за суми под определен размер, компанията не заплаща възнаграждение.

През 2020 г., фокусът в мотивационните схеми на служителите по продажбите бе в посока предприетата стратегия за привличането на клиенти с по-високи средства по индивидуалните партиди, както и да се осигури постоянство в работния процес и постигането на по-високи резултати от повече служители по продажбите. Целите на служителите бяха определени, както в брой прехвърлени лица, така и в обем на прехвърлените активи. Цел на промените бе и да се опрости значително мотивационната система. Това допринесе за по-доброто ѝ разбиране, подкрепи установяването на здравословна и справедлива конкурентна среда сред служителите на офисите и звената по продажби в Компанията. Промените в плановете за продажби и мотивационните програми поощриха значително по-високите резултати. Продължена бе състезателната практика от предходните години и служителите се състезаваха не само по брой привлечени клиенти, а и по обем на прехвърлените активи.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

3. Нови и развиващи се проекти в търговската структура, реализирани през 2020 г.

ПОК „Доверие“ АД продължи да бъде сред иновативните компании в разработването и налагането на нови подходи и стандарти в продажбите на пенсионноосигурителни продукти. В резултат на това, в края на трето тримесечие на 2019 г. се въведе дигитализацията на продажбения процес в търговската структура, а през 2020 г. бе поставен фокус върху изместването на значителен дял от продажбите през дигиталния канал. Целта на компанията беше да се увеличи делът на електронните продажби през 2020 г.

В резултат на това, дигиталните продажби през 2020 г. представляват 77% от всички продажби, като за 4-то тримесечие техният дял е 90%.

Увеличената производителност на служителите в търговската структура бе повлияна значително от дигитализирането на търговския процес. Дигитализирането на продажбите увеличи производителността на служителите и скъси изключително много продажбения процес. Това бе ключов елемент за постигането на основната цел, поставена пред търговската структура: увеличаване на новопривлечените лица при запазване на структурата на клиентите.

В продължение на стратегията за дигитализация на компанията и разбирането за необходимостта от обучение, създаване на подходяща работна среда и развитие на кадри, през второто тримесечие на 2020 година стартира цялостна обучителна програма. В края на месец април бе проведено първото въвеждащо обучение по новата програма. Тя се реализира както чрез присъствени сесии, така и чрез интегриране на платформа за електронно обучение. Резултатите от обратната връзка дават информация и за допълнителните потребности и очаквания, част от които поетапно са включени в учебната програма. През годината в платформата са качени информационни материали по темите на ориентировъчните, въвеждащите и надграждащите обучения, тестови модули за оценка на знанията и компетенциите на обучаваните служители, както и информация за постигнатите резултати, достъпна за всеки пряк ръководител.

Интегрирана в обучението като част от усилията за дигитализация и иновативно корпоративно поведение, ползването на образователната платформа предоставя допълнителни възможности за обучението и развитието на служителите в „Клонова мрежа“.

Следващата стъпка, като част от подготовката на служителите на позицията експерт „Обслужване на клиенти“, бе създаването на цялостна обучителна програма с работно заглавие „Професионална академия Доверие“. В програмата са включени различни курсове, които да систематизират познанията на служителите и да бъдат основа за продължаващо обучение, което има за цел да поддържа и надгражда квалификацията на работещите в ПОК „Доверие“.

На разположение на служителите са поредица от опреснителни курсове, където всеки от тях има достъп до информацията от проведените обучения.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

II.Обслужване на клиенти

1. Структура за обслужване на клиенти

ПОК „Доверие“ АД разполага с изградена структура за обслужване на клиенти, специализирана в провеждане на консултации по въпроси в областта на допълнителното пенсионно осигуряване и спомагаща с дейността си за повишаване удовлетвореността на клиентите на Компанията.

Към 31.12.2020 г. персоналът, отговарящ за обслужване на клиенти, е съставен от 81 служители, като 33.33% от тях са ангажирани и с продажби. В офисите на дружеството работят 86.42% от служителите по обслужване, а в Централата – 13.58%.

Основни дейности на служителите в Централата на дружеството са:

- консултации по запитвания и отговор на жалби, постъпили чрез писма по пощата, електронната поща или интернет страницата на дружеството, от физически и юридически лица, във връзка с допълнителното пенсионно осигуряване и ползване на права в управляваните фондове;
- изпращане на поздравителни писма за личен празник по имейл на осигурени лица, дали съгласие данните им да бъдат ползвани за целите на социалната дейност;
- изпращане на уведомителни писма по имейл и по поща на осигурени лица, подали заявления за промяна на участие /в пенсионен фонд, управляван от ПОК „Доверие“ АД или в пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество/, с информация за/след всяка приключила фаза от процедурата;
- провеждане на анкети с лица, подали заявления за промяна на участие и прехвърляне на натрупаните средства по партидите им в управляваните от Компанията пенсионни фондове;
- коригиране имейли на осигурени лица;
- телефонно обслужване на клиенти от 24-часов „Консултантски център”;
- контрол на дейността по искания за корекция на лични данни от клиенти в страната;
- обслужване и консултация на клиенти, посетили „Клиентски център” на ул. Тинтява №13Б;
- контрол и разглеждане на регистрираните заявления за промяна на участие, в случаите на подготовка или започнала процедура за промяна на участието във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- въвеждане и поддържане на актуална информация по партньорски програми;
- изпращане на регулярна и актуална информация по имейл на дружества и организации, участници в програмата „Пенсионен дневник“ и на осигурени лица, заявили желание да получават тримесечно извлечение от партидата си;
- издаване на клиентски карти и изпращането им до заявилия ги офис за получаване;
- изпращане на поздравителни писма с приложени членски карти до нови клиенти на Компанията;
- провеждане на клиентски информационни кампании.

Основни дейности на служителите за обслужване на клиентите в офисите на Дружеството са:

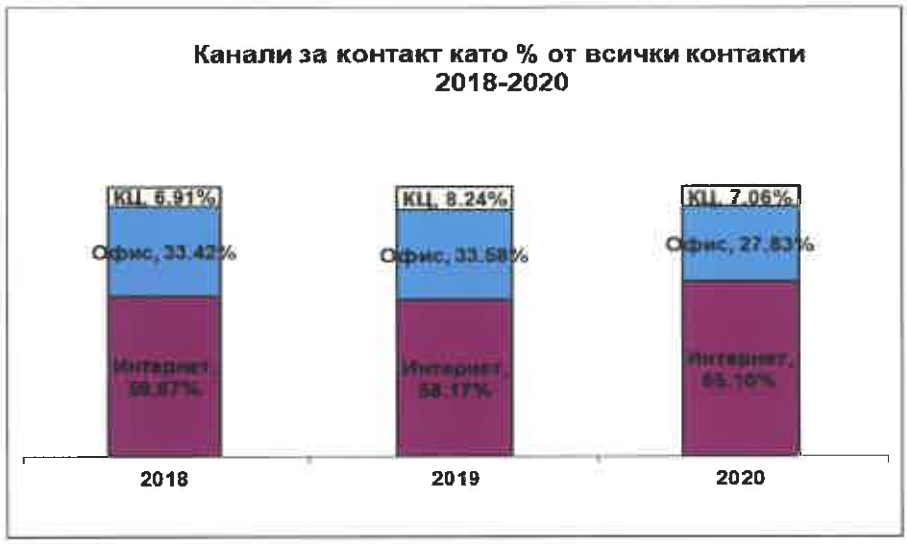
- обслужване и консултация на клиенти, посетили съответния офис;
- обслужване и консултация на лица, ползващи права;
- корекция на лични данни след постъпили искания за промяна на данни от клиенти, ползващи лица и осигурителни посредници;
- коригиране имейли на осигурени лица;
- провеждане на клиентски информационни кампании;
- въвеждане в електронния регистър на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване, анекси към тях, декларации за присъединяване, заявления за участие, заявления за промяна на участие, откази от подадени заявления за промяна на участие и др. документи.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

2. Канали за обслужване на клиенти

Основен стремеж на Дружеството е осигуряване на многообразни възможности за комуникация с нашите клиенти и удовлетворяване на техните потребности по предпочитан за тях канал – Консултантски център, Интернет, SMS-проверка, поща, офиси и представителства, консултации на място.

Към 31.12.2020 г. контактите, осъществени с Дружеството по всички канали за комуникация, са 97,277 броя, което е ръст от 19.6% спрямо 2019 г. Разпределението им по канали за комуникация и съпоставено с предходни години е, както следва:

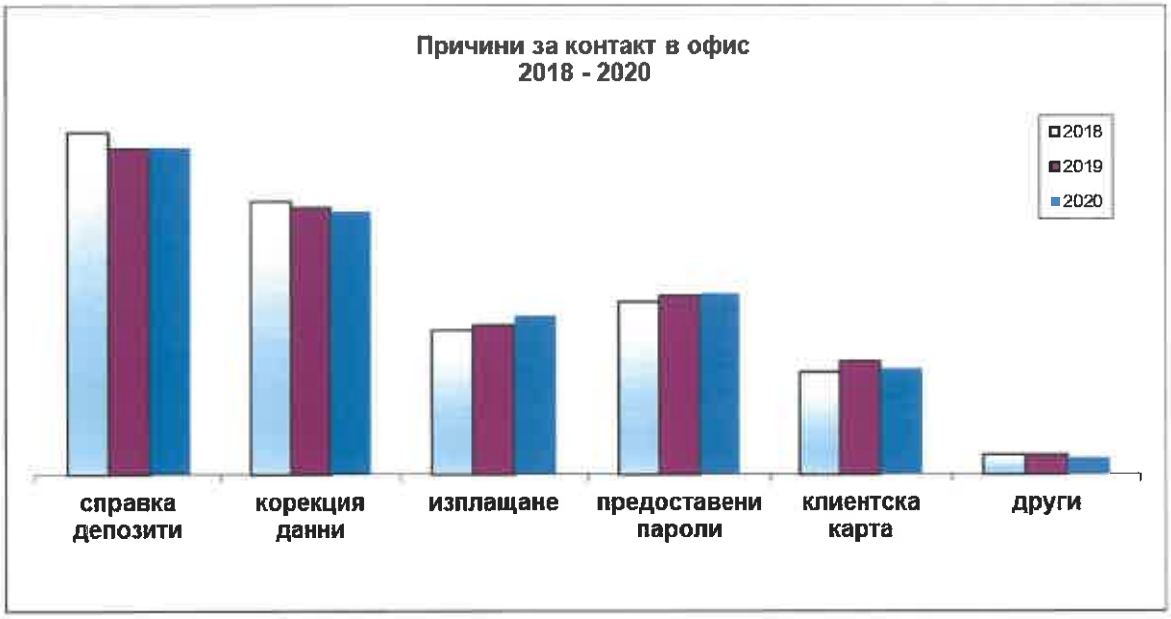
Компанията се стреми и целенасочено върви в посока на дигитализация на голяма част от процесите и дейностите си, както и услугите, които предлага на своите клиенти. Новият корпоративен сайт на Компанията и модула „Моето Доверие“ увеличават възможностите на клиентите да получават необходимата им информация по електронен път, както и да осъществяват различни действия, свързани с индивидуалните си партиди.

2.1. Обслужване в областни офиси и представителства

Към 31.12.2020 г. Дружеството има 64 офиса и представителства в цялата страна, в които предоставя на своите клиенти професионални консултации за допълнителното пенсионно осигуряване, достъп до индивидуалната партида в реално време, възможност за корекция на съхраняваните лични данни, информация за участие в партньорски програми, обслужване на ползващи лица.

Броят на регистрираните посещения в обслужващите офиси на дружеството през годината е 27,060. Засилен е интересът на клиентите към възможността за проверка на индивидуалната партида през интернет страницата, респективно, към предоставяне на парола за достъп, както и проверка на участието във фондове, управлявани от ПОК Доверие.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

2.2. Интернет

Дружеството предоставя възможност на своите клиенти чрез функционалностите на официалния сайт www.poc-doverie.bg да отправят своите запитвания, сигнали, жалби и др., да извършат проверка на своята партида, да отправят своите заявки за допълнително осигуряване. През отчетния период 10,429 клиента са се възползвали от тези възможности.

Предпочитана възможност от клиентите на дружеството е изпращането на запитвания чрез електронния сайт на Компанията: www.poc-doverie.bg. През 2020 г. по този начин са постъпили 574 електронни писма със запитвания, сигнали, похвали и др.

ПОК „Доверие“ АД продължава кампанията за набиране на електронни адреси на клиенти, които желаят да получават годишните си извлечения по имейл и техният брой вече е 113,864.

В края на годината стартира нова функционалност на корпоративния сайт, чрез която всеки наш клиент, който има регистриран мобилен телефон в електронния регистър на Компанията, може да заяви и да получи със SMS на телефона си еднократна парола за вход в личната си партида. След задължителна смяна на изпратената парола с нова, по негов избор, лицето получава възможност за непрекъснат достъп до партидата.

2.3. SMS

От 2005 г. дружеството предоставя на своите клиенти допълнителен канал за проверка на състоянието на индивидуалната партида чрез SMS на номер 190001. Услугата дава възможност на абонати на А1 или Теленор, чрез изпращане на едно кратко съобщение (SMS), да проверят натрупаните средства и в трите фонда, управлявани от ПОК Доверие.

През 2020 г. само 26 осигурени лица са се възползвали от тази възможност, като са осъществили 521 проверки.

Предвид новите възможности за достъп до партидата, този начин за проверка на натрупаните средства се ползва все по-рядко.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

2.4. Консултации на място, определено от клиента

Служителите в офисите и представителствата на Дружеството извършват професионални консултации на посочено от клиента място, в удобно за него време.

За 2020, регистрираните клиенти, обслужени извън офисите на дружеството, са 6,571.

2.5. 24-часов Консултантски център

Центърът, изграден от ПОК „Доверие“ АД през 2005 г., работи денонощно на тел. 070013400 (според тарифния план на абоната за обаждане към фиксиран номер). Чрез него, автоматично или като се свържат с дежурен консултант, клиентите на дружеството могат да получават информация по всички интересуващи ги въпроси, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване и ПОК „Доверие“.

Към 31.12.2020 г. позвъняванията са нараснали и са проведени 6,872 разговора с клиенти, като в някои от случаите поставените въпроси са повече от един. В зависимост от поставените запитвания, разпределението на обажданията е, както следва:

Запитвания относно	дял
Информация за възможността за изтегляне /наследяване/ на средства	46.48%
Информация относно писма /получени, не получени, съдържание/	7.67%
Информация за начините за проверка на натрупаната сума	9.07%
Информация за осигурителни номера, пароли, членски карти, активна грижа	9.63%
Информация относно вноски /постъпили, не постъпили/	4.51%
Координати на офиси на компанията	4.06%
Сигнализиране за сгрешени или променени лични данни	3.55%
Информация за извлечения /получени, не получени, съдържание/	9.40%
Информация за прехвърляне	8.47%
Информация за ДДПО	0.29%
Проверка за членство	3.23%
Други	7.26%

2.6. Поща

Клиентите на дружеството могат по всяко време да изпратят своите запитвания, похвали и оплаквания на адреса на седалището на дружеството – гр. София, ПК 1113, ул. Тинтява №13Б. Приоритет в работата по обслужване е в максимално кратък срок клиентите да бъдат професионално консултирани.

Клиентите все по-рядко използват писмената форма за кореспонденция. Към 31.12.2020 г. са обработени само 49 запитвания от клиенти, постъпили чрез писма.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

III. Дирекция „Информационни технологии”

През изтеклата година съставът на Дирекция ИТ е увеличен с един служител до 19 човека и в дирекцията текучество на персонал няма.

През 2020 г. Дирекция ИТ работи върху следните въпроси:

1. Информационни системи – текущо поддържане и нови разработки

През отчетния период бяха подготвени и извършени промени в информационните системи спрямо измененията на външната и вътрешната регулаторна рамка.

Актуализирана е с нови възможности внедрената платформа за партньорски организации осигурителни посредници да създават електронни заявления, като системата се интегрира с всички вътрешни процеси.

Беше внедрена система за дистанционно онлайн обучение на служители, с което се подобриха възможностите за развитие на служителите.

В следствие на въведените мерки срещу разпространение на вирусни инфекции и осигуряване на непрекъсваемостта на работата на Компания, се създаде организация и съответното техническо обезпечаване за дистанционна работата на сменен режим за почти всички служители в централен офис на Компанията.

Поради ограниченията за физически контакти и срещи, платформата за видеоконферентни срещи Microsoft Teams беше интегрирана за служителите, което подпомогна постоянния контакт за нуждите на управление, обслужване и обучения.

Беше актуализирана страницата за проверка на индивидуална осигурителна партида на клиентите с нови функционалности, като подаване заявления за промяна на участие, избор на фонд за осигуряване, сключване на договор в ДФ, справки за реализиран доход и възможност за еднократна парола с СМС за регистрирани телефонни номера на клиенти.

Инсталирана и настроена е система за мониторинг на физическите системи Zabbix, с която незабавно се наблюдава отпадане на важни компоненти от инфраструктурата.

2. Администриране на фондовете за ДПО

Всички постъпили заявления за възстановяване на средства във фондовете за ДПО и заявления по Наредба №3, които трябва да се обработват, Дирекция ИТ качествено и в срок изпълняваше задълженията си. В следствие на внедрения проект от ПОК Доверие за дигитализация на продажбите, през 2020 всички конкуретни компании последваха водещия пример, което доведе до необходимост да усъвършенстваме подходите за обработване и минимизиране на времето.
Текущо се сканират и индексират ново постъпилите документи в архива на Компанията. След дигитализиране на голяма част от процеса по продажби, договорите и заявленията са в електронен вид и се минимизира използването на хартия съобразно екологичните тенденции.

Пенсиите на лицата с настъпило осигурително събитие се изплащат регулярно според правилника и не са възникнали проблеми в тази насока. Извършена е подготовка за подмяна на софтуера ни за администриране на пенсионни фоднове през 2021 с цел отговаряне на изискванията на бъдещите промени в КСО за Универсален фонд.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

3. Обслужване и подмяна на съществуващата техника

Чрез въведената система за регистрация на инциденти е събрана информация за всяка заявка получена от офисите в страната.

В периода критични инциденти с ефект за потребители и ежедневните операции няма.

Внедрено е решение за защита от изтичане на информация, криптиране на дискове и преносими памети. В допълнение ще бъде внедрено решение за мониторинг (SIEM) на логове и събития с мрежата и контрола на достъп.

4. Сигурност на информацията и информационните системи.

През първата половина на 2020 г. беше проведен надзорен одит на ISO/IEC 27001:2013. Внедрената система за сигурност на информацията обхваща не само информационните системи, но и всички процеси свързани с работата с лични данни и обучението на служителите за начин на работа. Бяха проведени одити по одобрена годишна програма на извадков принцип на работни площадки на Компанията.

- **Технически средства за защита на информацията и системите.**

  На база препоръки от одитни доклади и тестове бяха подобрени и повишени мерките за сигурност и достъп до системтие на Компанията.

  В съответствие с GDPR бяха преразгледани правилата за продължителност на съхранение на данните и начините за обработване, вкл. заличаване.

  Проведени бяха пенетрейшън тестове за публичния ни уеб сайт.

- **Политики и правила за управление на сигурността и дейностите в информационните технологии.**

  Внедрени са политиките в изпълнение на сертификацията по ISO27001 и са проведени обучения на всички служители на Компанията с цел осъзнаване и задълбочено познаване на основните принципи при работа с лични данни на клиенти и чувствителна информация.

В съответствие с европейска директива GDPR за защита на личните данни се подготви документацията и процедурите в компанията. Предвидени са обучения на служителите за следващата година.

5. Проекти за следващата година

В плановете за 2021 г. година има заложени няколко сериозни задачи.

Като важна част от тях са плановете за актуализиране на дългогодишната основна информационна система UNIS и добавяне на нови функционалности за изплащане на пенсии в универсален фонд.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

IV. Специализирана служба „Вътрешен контрол”

През 2020 г. Службата за вътрешен контрол продължи да изпълнява своите ангажименти за проверка на дейността на Компанията за съответствие с нормативната уредба, приетите вътрешни правила и процедури, както и да предоставя препоръки за подобряване на вътрешно-контролната среда и дейностите във връзка с принципите за ефективност, ефикасност и икономичност, като работи във взаимодействие, както с изпълнителните директори, така и с ръководителите и служителите на различни звена в Компанията. Дейността на ССВК се осъществи съгласно годишния план за проверките, който е одобрен от Управителния съвет с Протокол № 396/05.06.2020 г. съгласно изискванията на чл. 3, т. 5 на Наредба № 59 на КФН.

N	ПРОВЕРКИ НА ОФИСИ ОТ КЛОНОВАТА МРЕЖА	Брой проверки
1	Пълни проверки на дейността на офисите от териториалната структура за съответствие с нормативните изисквания и вътрешните правила	74

N	ТЕМАТИЧНИ ПРОВЕРКИ	Брой проверки
1	Подготовката, изготвянето и изпращането на извлечения от партидите на осигурените лица	1
2	Спазване изискванията на Наредба №3 на КФН	4
3	Спазване изискванията на Наредба №9 на КФН и допуснати грешки при определяне нетната стойност на активите на ФДПО	1
4	Спазване изискванията към състава и структурата на собствения капитал на Компанията и на минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване (Наредба № 10 на КФН)	1
5	Нивото на кредитен рейтинг на банките, в които се инвестират средства на ФДПО (Наредба № 29 на КФН)	1
6	Спазване на изискванията за създаване на пенсионни резерви (Наредба №19 на КФН)	1
7	Наблюдението, измерването и управлението на риска, свързан с инвестициите на управляваните фондове, Наредба №34	1
8	Дейността на Инвестиционния комитет и контрол върху взетите от него инвестиционни решения (включително проследяване на свързаност). Сделки с инвестициите във финансови инструменти и други активи, тяхната законосъобразност и съответствие с вътрешните правила и политики	1

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

N	ТЕМАТИЧНИ ПРОВЕРКИ	Брой проверки
9	Спазване на Правилата за лични сделки с финансови инструменти и проследяване за конфликт на интереси	1
10	Спазване на нормативните изисквания и вътрешните правила за възстановяване на суми и изплащане на пенсии от ФДПО. Проверка на процеса по приключване на партида в CRM след пенсиониране/искане за изплащане на пенсии	1
11	Спазване на Изискванията на КФН за съдържанието на писмените, рекламните и информационните материали и информацията, публикувана на електронната страница на Компанията (Наредба № 61)	1
12	Спазване на изискванията за създаване на резерв за гарантиране на минималната доходност (Наредба №12 на КФН)	1
13	Спазване разпоредбите, регламентирани в "Политика за възнагражденията в ПОК "Доверие" АД" (Наредба № 48)	1
14	Структура на инвестиционния портфейл	1
15	Проверка разнасяне на партиди Доброволен Пенсионен Фонд	1
16	Вътрешна комуникация (вътрешен сайт, документооборот, решения на УС, нареждания до офиси)	1
17	Пълна проверка Продажби и калкулиране на Допълнително материално стимулиране	1
18	Проверка на дейността по управление на недвижимите имоти	1
19	Проверка Главна каса Централно управление	1
20	Надлимитни разходи (мобилни и стационарни телефони, транспорт)	1
21	Проверка на управлението на достъпите до информационните ресурси	1
22	Проверка по Наредба 3 - входящи заявления	1
23	Проверка за съответствие с изискванията на GDPR	1
24	Проверка архив	1
25	Годишна проверка за цялостно проследяване на изпълнението на препоръките от предходни проверки	1

N	Дейност във връзка със Системата за управление сигурността на информацията /СУСИ/	Брой проверки
1	Вътрешен одит по СУСИ в офиси и представителства от структурата за продажби	4
2	Поддържане и актуализация на списъка с информационни активи и процеси по СУСИ	1

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

N	Мониторинг на тема	Период на проверка
1	Проверка "Проблемни анкети" - телефонни прозвънявания на желаещите да станат клиенти на ПОК „Доверие“ АД, подали проблемни отговори на въпроси от интервюто на външния Кол-център	Ежеседмично до февруари 2020
2	Инвентаризация на складовата наличност и на ДМА в Централата	Съгласно нареждане
3	Проверка по спазване на вътрешни процедури при провеждане на тестове за определяне на нивото на компетентност на служителите	Съгласно нареждане
4	Проверка по спазване на сроковете за уведомяване и подаване на данни към КФН, ежедневници и интернет страницата на Компанията (дял всеки ден и дял, обявен във вестника)	Ежедневно / Месечно
5	Проверка на нетната стойност на активите и генерирания доход от инвестиции на ФДПО	Ежедневно /Съпоставка/
6	Проверка по спазване на Изискванията на КФН за съдържанието на писмените, рекламните и информационните материали и информацията, публикувана на електронната страница (презентации, вътрешни правила и процедури и др.)	Текущо / Периодично
7	Проверка на справка, изготвени от ФСИ, (структура по емитенти и информация за реална доходност за 5 год.)	Периодично / Ежегодно
8	Участие в процедура по подбор на персонал	Текущо
9	Проверка по спазване на вътрешните правила за приемане, обработка и отговор на постъпили жалби и запитвания от осигурени лица	Текущо
10	Проверка структурата на инвестиционния портфейл	Ежемесечно
11	Поддържане на регистри с декларации за свързаност на служители и осигурителни посредници	Текущо
12	Мониторинг на информацията от Звено за управление на риска, при установена прекомерна изложеност на риск и дадените в тази връзка препоръки	Текущо
13	Мониторинг на инвестициите на фондовете, съпоставка с решенията на ИК и нормативните изисквания	Текущо
14	Изготвяне, поддържане и актуализация на списък на лицата във връзка с Правилата за лични сделки. Приемане и съхраняване на подадените декларации във връзка с Правилата за лични сделки	Текущо

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

V. Контрол на приходите

1. Дейност по събиране на липсващи осигурителни вноски.

През отчетната 2020 г. продължи дейността по утвърдените „Мерки за повишаване на събираемостта на осигурителните вноски по ДЗПО”, чрез текущо наблюдение и контрол на постъпленията на определени осигурители.

Своевременно бяха проверявани постъпили запитвания от осигурени лица с искане за изясняване на причините за непревеждане на вноските, проверка на коректността на осигуряването и предприемане на действия за превод на липсващите вноски. В тази връзка са изпращани сигнали до НАП.

2. Корекции на лични данни и наблюдение на коректно постъпване на вноските по ДЗПО след корекциите.

През 2020 г. съгласувано с НАП бяха променени общо 241 броя ЕГН /респ. ЕНЧ и служебен номер на НАП/ на лица осигурени в УПФ „Доверие” и ППФ „Доверие”. Информацията за съответствие на нов и стар ЕГН е предоставена от НАП своевременно при персонализиране на преводите. Освен тези промени, още 8 лица сигнализираха за корекции на ЕГН или лични данни, като отделът е предприел съответните проверки и необходимите действия за корекции и/или обединяване на партиди.

3. Установяване на двойни вноски при изплащане на суми от фондове за ДЗПО

Продължи дейността по утвърдената процедура за установяване на дублирани вноски, при подготовката на разпореждания за изплащане на средства. Целта е прецизна проверка на всеки случай поотделно, уведомяване на НАП с оглед до датата на изплащане на средствата да бъдат извършени корекции от страна на осигурителя на дублираните и преведени дължимите вноски.

През 2020 г. по тази процедура са изпратени до НАП 168 броя искания за проверка на коректността на осигуряване. Сумата на дублираните вноски беше в размер на 5,976 лв.

4. Възстановяване на сторна по закрити партиди

Във връзка с извършваните от НАП прихващания на вноски на осигурени лица със закрити партиди, отделът подготвя искания до НАП за възстановяване на сторнираните суми по вече утвърдената вътрешна процедура. Периодично се извършва последващо следене на изпратените искания до НАП и при постъпване на поисканите суми, се информира дирекция „Информационни технологии” за покриване на задълженията от НАП.

През 2020 г. са изпратени 41 броя искания до НАП за 370 лица със закрити партиди с общ размер на исканията 2,756 лв., в резултат на което бяха възстановени на дружеството 2,710 лв. Сума в размер на 46 лв. не бе възстановена от НАП.

5. Възстановяване на прихващания по партидите на лицата по § 4 б ал.1

Относно въведената процедура за срочно установяване размера на прихванати от НАП суми за лицата по §4б, ал.1 от ПЗР на КСО и предприемане на съответни действия за възстановяването им от страна на НОИ, а при необходимост и от НАП, през 2020 г. бяха отправени 3 броя искания за възстановяване на суми в размер на 269 лв., в резултат на което бяха възстановени от НОИ 221 лв. Останалите не възстановени средства са поискани и впоследствие възстановени от НАП.

6. Контрол по прехвърляне от / в други фондове

Служители от отдела продължават да осъществяват постоянен контрол на регистрираните заявления за прехвърляне във фондовете, управлявани от ПОК „Доверие” чрез установената процедура за ежедневно маркиране на регистрирани заявления, за които следва да се предприемат допълнителни действия – отстраняване на технически грешки в документа, събиране на придружаващи документи, или попълване на ново заявление.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

През 2020 г. бяха такива маркирани 2,900 броя заявления за прехвърляне, като за 83% от тях прехвърлянето продължи и завърши с прехвърляне на средства в УПФ „Доверие” и ППФ „Доверие”.

Отдел „Контрол на приходите” участва и в дейностите по приемане и предаване на заявления за прехвърляне, възражения, уведомления.

VI. Правен отдел

През 2020 г. дейността на Правна дирекция се развиваше в следните направления:

1. Нормативна уредба по допълнителното пенсионно осигуряване, като основната част от дейността е свързана с:
   - Участие в работни групи и обсъждания, изготвяне на предложения и становища по проекти на нормативни актове по допълнителното пенсионно осигуряване;
   - Разработване на становища и указания до териториалната структура на Компанията по прилагане на нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване.

2. Взаимоотношения с държавни органи и организации във връзка с:
   - Дейността им, касаеща нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване;
   - При и по повод одобрение и съгласуване на вътрешнонормативни документи на Компанията и на управляваните от нея фондове, в случаите, предвидени в нормативната уредба;
   - Изготвяне и/или съгласуване на отговори на въпроси и предоставяне на информация, свързани с дейността на Компанията и управляваните от нея фондове;
   - Изготвяне и/или съгласуване на въпроси до държавни органи и организации относно тълкуването и прилагането на нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване.

3. Участие в работни групи, обсъждания и заседания на комитетите към БАДДПО, и подпомагане на дейността на самата Асоциация.

4. Взаимодействие с външните организации и консултанти, които извършват правно обслужване на Компанията.

5. Вътрешнонормативни документи на ПОК „Доверие” АД, касаещи дейността на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, включваща:
   - Разработване на проекти на нови и на предложения за изменение и допълнение на действащите;
   - Изготвяне на становища по проекти и предложения, касаещи вътрешнонормативни документи, разработени от другите структурни звена на Компанията;
   - Правно обслужване, вкл. подготовка на материали и проекти на документи за заседанията на органите за управление на пенсионноосигурителното дружество, на попечителските и консултативния съвет и на общото събрание на работниците и служителите на Компанията.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Същевременно продължи дейността на дирекцията и в следните направления:

6. Договорни взаимоотношения на Компанията и на управляваните от нея фондове, в т.ч:
   - Изготвяне на проекти на договори и съгласуване на такива проекти, свързани с дейността на Компанията;
   - Изготвяне на проекти и съгласуване договорите, свързани с осигуряването дейността на фондовете за допълнителното пенсионно осигуряване, управлявани от ПОК „Доверие” АД.

7. Взаимодействие и подпомагане на дейността на другите структурни звена на Компанията, относно юридическите аспекти на тяхната работа, изразяваща се в даване на становища, мнения и предложения, и/или съгласуване на документи и материали, разработени от тези звена.

8. Въпроси, жалби и други документи от осигурени лица и от осигурители:
   - Изготвяне на отговори на въпроси и на жалби, свързани с нормативната уредба и вътрешнонормативните документи на Компанията;
   - Съгласуване на отговори на въпроси и на жалби, изготвени от другите структурни звена на Компанията;
   - Разглеждане на възраженията от осигурени лица в процедурата по промяна на участие и прехвърляне на средства от един в друг съответен фонд за допълнително пенсионно осигуряване.

VII. Корпоративни комуникации

1. Обща информация за Дирекция „Корпоративни комуникации”

През 2020 г. Дирекция „Корпоративни комуникации” разполага с ресурс от трима души: Директор „Корпоративни комуникации“, Ръководител отдел „Връзки с обществеността” и Експерт „Връзки с обществеността“. Дейността на Дирекцията е фокусирана върху връзки с обществеността, корпоративна социална отговорност, дигитални комуникации, реклама и протокол.

2. Извършвани през годината дейности

2.1. Връзки с обществеността:

2.1.1. Връзки с медиите:

- Изграждане на ефективни двустранни връзки с представителите на медиите, с цел качествено и навременно информационно обслужване за нуждите на Компанията, както и информираност на клиентите и обществеността;
- Комуникация с медиите, създаване на съдържание, анализи и мониторинг, по повод обществената дисуксия, свързана с приемането на промени в нормативната уредба, уреждащи редукцията на пенсиите в НОИ, „Прозорци за прехвърляне“ и регламентиране на фазата на изплащане на пенсии от универсален пенсионен фонд;
- Подготовка на материали за медиите, включително закупуване на медийно време, открити писма и др.;
- Координиране, редактиране и подготовка на интервюта и участия на представители на Компанията в медии;
- Изготвяне на медиен мониторинг и досиета от публикации по повод актуални въпроси, свързани с публичността на Компанията;
- Публикуване на информация за стойността на дялове и промени в правилниците на фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ и др.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

2.2. Корпоративна социална отговорност и благотворителност:

- Символично продължаване в условията на пандемия на кампанията 100,000 мейла за 1,000 дръвчета – в материали на Компанията, вътрешна комуникация и дейности по популяризирането на каузата;
- Работа по оценка, договаряне на конкретни параметри, позициониране и изпълнение на поетите към Компанията задължения от страна на бенефициентите по време на спонсорираните събития;
- Организация на благотворителен базар за продажба на мартеници, чиито средства осигуряват рехабилитационни процедури на деца с хронични заболявания;
- Изпращане на хранителни пакети, до пенсионери на Доброволен фонд „Доверие“
- Даряване на хранителни пакети на шест социални заведения в цялата страна
- Символично участие на всички собственици и наематели на Бизнес-център „Доверие“ в четвъртото издание на Европейския „Ден без асансьори“ в условия на пандемия;
- Организация на партньорството по проекта „40 до 40“ на Дарик радио.

2.3. Интернет

- Завършване на пълната актуализацията на външния сайт на Компанията. Създаване и редактиране на страници, съдържание, комуникация с агенцията по неговата доработка.
- Управление на позиционирането на Компанията в социалните мрежи (Facebook, You Tube и LinkedIn). Стотици публикации във фейсбук, достигнали хиляди интеракции. Всички действия, свързани с работата в социалните мрежи са на база „органично развитие“.

2.4. Вътрешни комуникации и комуникации с клиенти:

- Подготовка на писмени материали за нуждите на информационното обслужване на служителите в Компанията и протоколни събития, в това число:
- Съобщения, информационни и работни материали, във връзка с мерките за безопасност, ограничения и др., свързани с Ковид-19.

2.5. Комуникация с клиенти:

- Писма до клиенти, по повод кореспонденция, свързана с промените в законодателството;
- Комуникация с клиенти, чрез социалните мрежи.

2.6. Реклама

- Изпълнение на задълженията на Дирекцията по Процедурата за поръчването, изработката, доставката, съхранението и разпределението на рекламни материали, съвместно с Отдел „ОА“.
- Изработване на рекламни брошури и листовки за ПОК „Доверие“ АД, УПФ и ДПФ „Доверие“;
- Изработване на презентационни филмчета и материали за участие в конкурси и др.;

2.7. Протокол

- Изготвяне на писма, поздравителни адреси и картички, по повод на събития, свързани с партньори на Компанията, избор на протоколни подаръци и др.;
- Изготвяне на поздравителни картички за рожден ден на служителите.

3. Документи

- „Доклад за напредъка 2020“ – за Глобалния договор на ООН;
- Ежемесечни медийни и тематични анализи.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

VIII. Човешки ресурси

Към датата на изготвяне на настоящия отчет Дирекция „Човешки ресурси” е съставена от трима служители: Директор „Човешки ресурси“, Ръководител сектор „Анализ на работната сила и работната заплата” и Експерт „Икономически анализ и планиране на човешките ресурси“.

През календарната 2020 г., дейностите по Управление и развитие на човешките ресурси бяха фокусирани към обезпечаването на годишните бизнес цели на Компанията с човешки ресурси в две направления, посредством повишаване на броя, но и качеството на персонала в звената по продажби, използвайки комплексни подходи в дейностите по набелязване и привличане на квалифицирани служители с висока степен на компетентност, както и повишаване компетенциите на настоящите служители чрез организирането на обучения с различна насоченост, включително и програма за обучение и въвеждане в работата през първите шест месеца.

1. Работна сила

Към 31.12.2020 год. списъчният брой на персонала в Компанията е 319 човека, от които 16 в продължителен отпуск за отглеждане на дете. Средно списъчният брой на персонала за цялата 2020 г. е 285 души, от които в продължителен отпуск за отглеждане на дете са били 17 служители.

Средната възраст на служителите е 42 години, като до 30 години са 25 човека, от 30 до 40 години са 115 човека, от 40 до 50 години са 105 човека, а над 50 години са 74 служителя. С висше образование са 271 служителя, а 48 са със средно образование, като преобладават жените – 246, при 73 мъже.

През 2020 г. в Компанията са назначени на работа 114 души.

Към 31.12.2020 г. числеността на персонала в звената по продажби възлиза на 170 души. Дейността по обслужването на клиенти се осъществява от 53 Експерти „Обслужване на клиенти“ и Консултанти по „ДПО“. Във функционалните звена работят 96 служители.

2. Подбор и оценка на персонала

През 2020 г. продължиха да се прилагат утвърдените и адаптирани процедури за подбор, с които се прилагат най-добрите световни практики. При подбора, като подход, се прилага компетентностен модел, при който за всяка позиция първо се дефинират основните функции на длъжността, след което и ключовите компетенции и поведения необходими за успешното изпълнение на съответните функции и задължения. За анализ и оценка на дейностите по подбора на кадри се използват и резултатите от емпиричните изследвания на Служба „Вътрешен контрол” за предизвикателствата при подбора, назначаването, адаптацията и удовлетвореността на служителите. На базата на тази комплексна информация се осъществява дейността по привличането на кадри, които в най-голяма степен притежават и демонстрират предварително дефинираните и търсени от компанията компетенции.

По традиция, интервютата провеждани с кандидати за вакантни позиции за всички нива в Компанията са полуструктурирани и се провеждат от предварително определени комисии в съответствие с утвърдените правила в Компанията.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Установяването на степента на съответствие на компетенциите и личните качества на кандидатите с необходимите за съответната позиция се осъществява също така посредством специализирани Профайл тестове, проверка на профилите на кандидатите в социални мрежи, както и препоръки от бивши работодатели. От кандидатите се изисква набор от документи удостоверяващи техните компетенции и професионален опит.

През отчетната година се проведоха 195 конкурса за подбор и наемане на персонал за вакантни позиции в Компанията. Общо постъпилите кандидатури са малко под 4,500, като от тях, след подбор по документи, са определени кандидатите, с които са проведени близо 1,100 присъствени интервюта.

През годината продължи да се прилага програмата за обратна връзка с кандидатите за работа, при която на всяко лице кандидатствало по обявени позиции се дава информация за етапа на неговата или нейната кандидатура, като отзивите от страна на кандидати за тази програма продължават да бъдат изключително положителни.

През годината продължи да се прилага програмата за обратна връзка със служители напуснали и/или освободени от Компанията, като всеки един попълва стандартен формуляр с набор от въпроси.

3. Обучение на персонала

Всички новоназначени служители преминават през специализирано индивидуално и/или групово ориентировъчно обучение. По време на тези обучения се дават базисни знания за пенсионните продукти, предлагани от Компанията и дейностите по основните направления на работа.

За нуждите на обучението на служителите в звената по продажби в компанията, през 2020 г. продължи провеждането на въвеждащо и надграждащо обучение, което е изцяло насочено в посока повишаване на знанията и компетенциите свързани с предлаганите от компанията продукти и техники за продажбата им, надграждане на финансовите компетенции свързани с дейността по ДПО, както и инвестиционната политика на Компанията.

През отчетната година дирекция „Човешки ресурси” организира 20 групови и 15 индивидуални обучения, в които взеха участие общо 92 служители. Преди стартиране на обученията служителите полагат тестове (входно ниво) за определяне степента на компетентност, последвани от финални тестове след приключването на обученията. На финала на всяко групово обучение участниците попълват формуляр за обратна връзка. На базата на информацията от формулярите за обратна връзка се изготвя анализ на ефективността на всяко едно обучение и до каква степен са постигнати предварително заложените цели на обучението.

В продължение на политиката си за развитие и повишаване квалификацията на служителите, през 2020 г. ПОК „Доверие“ продължи да съфинансира обучението във висши учебни заведения на свои служители. В допълнение, компанията предоставя възможността, изцяло да финансира обучителни курсове по английски език в специализиран езиков център за свои служители, давайки им възможност да повишат степента на владеене на езика независимо от моментното ниво на владеене.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

4. Социална политика на Компанията към служителите

За високата мотивация и удовлетвореност на служителите в Компанията спомага и утвърдилата се социално отговорна политика. На всички служители преминали успешно срока за изпитване се осигурява Допълнително пенсионно осигуряване, Допълнително здравно застраховане, Застраховка „Живот” и еднократни плащания при определени значими събития в живота на всеки човек.

Непрекъснато се подобряват условията за работа за персонала, чрез изпълнението на програмата за обезпечаване на здравословни и безопасни условия на труд. Спазват се всички изисквания на нормативната база. Обновява и модернизира се използваното офис оборудване и офис техника. Всички офиси на Компанията отговарят на най-съвременните изисквания за екология, здраве и безопасност при работа.

IX. Финанси, инвестиции и счетоводство

1. Провеждани инвестиционни политики през 2020 г.

Провежданите инвестиционни политики на ДПФ, ППФ и УПФ Доверие през 2020 г. се характеризираха преди всичко с промяна на разпределението на активи в портфейлите, посредством което да бъдат посрещнати възможно най-добре предизвикателствата на световната икономика и да бъдат защитени в максимална степен средствата на осигурените лица.

Важна съставна част при осъществяване на дейността по инвестиране на средствата на осигурените лица в компанията е спазването на етични правила и придържането към социално отговорна политика.

Принципите и забранените практики при инвестиране на средствата на ФДПО, управлявани от Компанията, са залегнали и са основна съставна част от Етичния кодекс на ПОК „Доверие“ АД.

2. Анализ на пазара по географски региони

2.1. България

Взимайки предвид макроикономическата обстановка в България и състоянието на капиталовия пазар през 2020 г., ПОК „Доверие“ АД предприе следните действия при управлението на инвестиционните портфейли на ДПФ Доверие, ППФ Доверие и УПФ Доверие:

- Намали експозицията към български държавен дълг поради свиването на спредовете и намаляващия потенциал за реализация на капиталови печалби;
- Частично закриване на инвестициите на ФДПО в дялове на колективни инвестиционни схеми;
- Извършване на ограничен брой покупки на акции на БФБ–София след задълбочен количествен и качествен анализ на финансовото състояние на емитента и перспективите му за развитие. Превес се даде на компаниите с прозрачно корпоративно управление;
- Поради натрупаният в историята негативен опит при инвестиране в корпоративни облигации от българските компании, инвестициите в този финансов инструмент бяха ограничени.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

2.2. Чужбина

Отчитайки изключително волативната среда на международните капиталови пазари, ПОК „Доверие“ АД предприе следните действия при управлението на инвестиционните портфейли на ДПФ Доверие, ППФ Доверие и УПФ Доверие:

- Пенсионните фондове увеличиха инвестициите в дялови инструменти инвестиращи на капиталови пазари на ЕС и САЩ;
- Пенсионните фондовете откриха експозиция към фондове инвестиращи в Азия;
- Откриване на инвестиции в чуждестранни корпоративни облигации с висок кредитен рейтинг и перспективи за капиталови печалби;
- Увеличаване на експозицията на фондовете към държавни ценни книжа от САЩ, Латинска Америка, Азия и др.

3. Корпоративни облигации – преструктурирания

Невъзможността на емитентите да привлекат външно финансиране с цел рефинансиране на дълга към поемателите на облигационни емисии, а също и към кредитни институции, принуди повечето издатели на български корпоративни облигации да предприемат действия за преструктуриране на облигационните емисии във времето. В повечето случаи предложеното от облигационерите и емитентите преструктуриране беше съпроводено от промяна в параметри на емисиите, които да допринесат за сигурността на облигационерите с оглед нарастването на поетия от тях риск вследствие на преструктурирането. В тази връзка например по някои от емисиите бяха учредени допълнителни обезпечения, допълни се задължение за погасяване на главницата на части, както и допълнителни финансови коефициенти, които емитентите се задължават да спазват и др.

В качеството си на държатели на корпоративни облигации, издадени от български емитенти, ФДПО, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, посредством дирекция ФСИ, бяха активен участник в проведените общи събрания на облигационерите през годината.

4. Участие в ОСА и ОСО

През 2020 г. упълномощени представители на ПОК „Доверие“ АД присъстваха и взеха активно участие в общо 41 общи събрания на акционерите и общи събрания на облигационерите на български емитенти на ценни книжа. Това е резултат от продължаващото прилагане на приетата политика от Дружеството за присъствие на всички общи събрания на акционерите и общи събрания на облигационерите на български емитенти, в чиито ценни книжа ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове са инвестирали.

Чрез поставяне на актуални въпроси, предлагане на решения и последващо гласуване, на тези събрания представителите на ПОК „Доверие“ АД защитиха интересите на Компанията и на управляваните от нея пенсионни фондове. На ръководствата на отделните дружества бяха поставени и в последствие дискутирани въпроси, както за постигнатите резултати, така и за очакванията относно бъдещото развитие на управляваните от тях компании. На общите събрания на облигационерите, представителите на ПОК „Доверие“ АД направиха редица предложения за гласуване, които имаха за цел намаляване на кредитния риск на емитентите и гарантиране на безпроблемно обслужване на техните дългове. Също така представителите гласуваха против всички предложения, които по някакъв начин биха накърнили интересите на осигурените лица чрез ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове в качеството им на акционери или облигационери.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Участието на представители на ПОК „Доверие“ АД в някои общи събрания имаше ключова роля за приемането на едно или друго решение, което от своя страна потвърждава необходимостта за активно участие във всяко едно от тях. В резултат на приетите решения на общите събрания редица емитенти започнаха да стават по-прозрачни и да подобряват прилаганите от тях корпоративни практики.

5. Кредитен рейтинг

На база сключен договор между ПОК „Доверие“ АД и Българска агенция за кредитен рейтинг АД през 2020 г. се извърши годишна актуализация на присъдения рейтинг на ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове.

След приключване на периодичния мониторинг през 2020 г. БАКР запази дългосрочен кредитен рейтинг А- на ПОК „Доверие“ АД и рейтинг A-pf на ДПФ Доверие, ППФ Доверие и УПФ Доверие, със стабилна перспективата. През 2010 г. за първи път от БАКР бе присъден и краткосрочен кредитен рейтинг А-2 на ПОК „Доверие“ АД, който беше потвърден през 2020 г.

6. Управление на риска

Както и други сходни бизнеси, ПОК „Доверие“ АД също е изложена на рискове, произтичащи от използването на финансови инструменти.

В обичайната си дейност Дружеството е изложено на следните рискове:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск, в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти;
- Валутен риск;
- Ликвиден риск;
- Регулаторен риск.

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска в Дружеството, като са делегирани права за оперативно управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност. Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Дружеството.

Кредитният риск е рискът от финансова загуба, ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент. За Дружеството този риск произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите. За нуждите на оценката Дружеството ползва външни източници на информация, основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична, се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните и годишните финансови отчети.

Пазарният риск произтича от притежаваните от Дружеството лихвоносни, търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти, валутните курсове или други пазарни фактори. Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон. Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Дружеството анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ, като в резултат на анализа ръководството счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 75 базисни пункта.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

Дружеството няма дейности извън територията на Република България и както приходите, така и разходите са в местна валута. Независимо, че функционалната валута е български лев, Дружеството е изложено на риск от промяна на валутните курсове, произтичащ основно от финансови инструменти, деноминирани в други валути, освен лева и евро. За да се намали рискът от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев, преобладаващата част от инвестициите на Дружеството са деноминирани в евро. За управление на валутния риск се използват форуърдни сделки, сключвани за период до един месец и подновявани на датата на падежа с няколко банки на местния пазар.

Ликвиден риск възниква за Дружеството, ако то среща затруднения да изпълни свой финансов ангажимент изцяло и навреме. Политика на Дружеството е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Дружеството е обект на регулации, определени в КСО и в Наредби, издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за провеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки.

7. Взаимодействие с банка-попечител и инвестиционни посредници

Банка-попечител

През 2020 г. продължи успешното сътрудничество с банката попечител във връзка с неудържане при източника и/или последващо възстановяване на данъци от чуждестранни емитенти предвид приложимите спогодби за избягване на двойно данъчно облагане между Република България и съответната държава и данъчната нормативна уредба на съответната държава по отношение на доходи, получени от неместни за държавата лица. Във връзка с предходното, от страна на банката бе извършена цялостна оптимизация на администрирането на чуждестранния регистър ценни книжа по отношение на финансовите инструменти, притежавани от ФДПО.
През годината продължи работата на база сключените през 2010 г. допълнителни споразумения към договорите за попечителски услуги, предлагащи съпоставимо атрактивни условия по отношение на размера на таксите във връзка с трансферите на ценни книжа и поддържането на регистри на финансови инструменти, издадени от емитенти, регистрирани извън Република България спрямо другите банки, осъществяващи попечителски услуги в страната.

8. Актуализация и поддръжка на секции във външния сайт на компанията

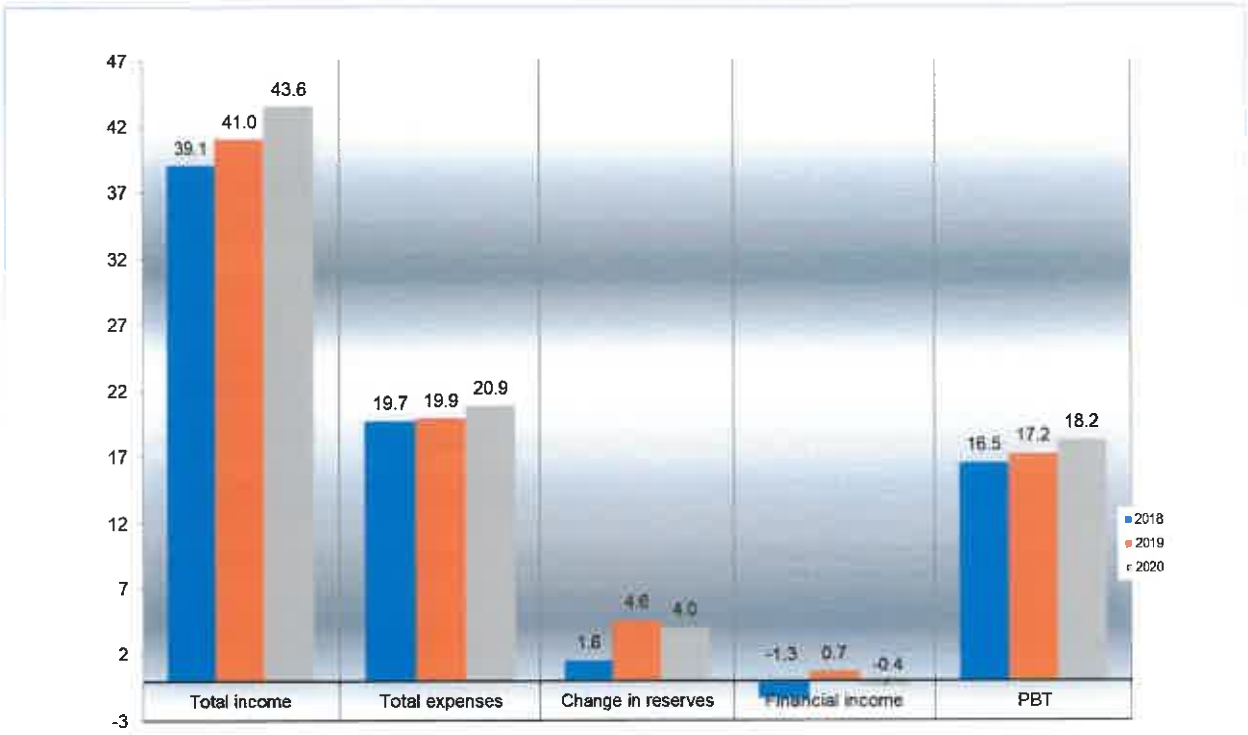
През годината Направление „Финанси, счетоводство и инвестиции“ (ФСИ) участва активно в разработването на предложения за допълнения и изменения във външния сайт на Компанията, както и в ежедневната и ежемесечна актуализация на информацията в него. Поддържаните от Дирекцията раздели са: инвестиционна политика, портфейли, анализ, резултати и други.

9. Други

ПОК „Доверие“ АД завършва отчетния период с реализирана печалба за годината преди данъчно облагане в размер на 22,200 хил. лв (2019 г.: печалба преди данъчно облагане в размер на 21,663 хил. лв). Реализираната печалба за годината преди данъчно облагане и след приспадане на резерви за сметка на печалбата, е в размер на 18,159 хил. лв. (2019 г.: печалба преди данъчно облагане и след приспадане на резерви е в размер на 17,214 хил. лв.).

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

10.Финансови показатели

Горепосочената графика отразява умерен ръст на приходите спрямо 2019 г., минимално увеличение на разходите, заделените резерви се увеличават, но с по-бавни темпове спрямо 2019 г., нетните приходи от инвестиции намаляват спрямо 2019 г., общо водещи резултативно до увеличение на печалбата преди данъци.

Предвид спецификата на дейността и регулациите, обичайните показатели, използвани от другите търговски дружества са неприложими (задлъжнялост, автономност) или не дават допълнителна информация. Дружеството счита за основни и приложими измерителите за адекватността на капитала и ликвидността, като към 31.12.2020 г. са както следва:

Изисквания към капитала	**2020**	**2019**	**минимум**
Адекватност	9.77	9.24	0.5
Ликвидност	10.79	9.12	1.0

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

11. Информация за услуги, предоставени от независимите одитори

Начислените през 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са, както следва: за КПМГ Одит ООД – 101 хил.лв. с включен ДДС, за PwC – 78 хил. лв. с включен ДДС.

През 2020 г. Дружеството е начислило суми за други, несвързани със законов одит, услуги, предоставени от регистрираните одитори или от членове на съответната мрежа, на обща стойност 48 хил. лв. за КПМГ Одит ООД и 33 хил. лв. за PwC с включен ДДС.

За 2020 и към датата на този доклад КПМГ Одит ООД (предходно търговско наименование КПМГ България ООД) предостави, или е в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС
- Преглед на тримесечните отчети на Дружеството към 31 март 2020, 30 юни 2020 и 30 септември 2020, изготвени в съответствие с МСС 34 Междинно финансово отчитане
- Преглед на Груповия пакет за финансово отчитане, изготвен за годината завършваща на 31 декември 2020 г., в съответствие с инструкциите издадени от Виена Иншурънс Груп.
- Ангажимент за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор” към Комисията за финансов надзор („КФН“) образци. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.
- Ангажименти за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на системата за управление към 31.12.2020, с която Дружеството следва да разполага, съгласно иискванията на Кодекса за социално осигуряване. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.

За 2020 и към датата на този доклад PwC предостави, или е в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС.
- Ангажимент за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор” към Комисията за финансов надзор („КФН“) образци. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400 – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури.
- Ангажименти за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на системата за управление към 31.12.2020, с която Дружеството следва да разполага, съгласно иискванията на Кодекса за социално осигуряване. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Промени в Кодекса за социално осигуряване

През м. март 2021 година бяха обнародвани значими промени в Кодекса за социално осигуряване, имащи за цел да регламентират така наречената фаза на изплащане на пенсиите от фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

Регламентираха се видовете пенсионни продукти, които ще се изплащат от универсалните пенсионни фондове според натрупаните средства в индивидуалната партида на всеки осигурен – допълнителна пожизнена пенсия, еднократно или разсрочено изплащане.

Предвижда се пожизнената пенсия да се отпуска, ако изчисленият й размер е не по-малък от 15 на сто от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Променя се и срокът, в който осигурените лица могат да правят промяна в избора на осигуряване от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69". Лицата, които навършват възрастта за пенсиониране по чл. 68, ал. от КСО, от 2022 до 2025 година, могат да упражнят правото си на избор до една година преди тази възраст. Този период се увеличава плавно до 2038 година, когато осигуряването ще може да се променя не по-късно от пет години преди навършването на възрастта им за пенсиониране по чл. 68, ал. от КСО.

Промените в КСО се отнасят до следните основни аспекти от дейността на пенсионноосигурителните дружества:

- Въведено е изискване за увеличение на минималния размер на капитала на пенсионно-осигурителните дружества от 5 млн. лева на 7.5 млн. лева (размерът на регистрирания и изцяло внесен акционерен капитал на ПОК „Доверие“ АД е 15,004 хил. лева);

- Въведено е изискване за достатъчност на собствените средства за покриване на границата на платежоспособност. Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, който е необходим като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на пожизнени пенсии и на разсрочени плащания с поети гаранции. Границата на платежоспособност възлиза на 4% от капитализираната стойност на тези пенсии и разсрочени плащания, но не по-малко от 7.5 млн. лева. Пенсионноосигурителното дружество следва да поддържа най-малко 75% от собствените средства, покриващи границата на платежоспособност в държавни дългови ценни книжа, корпоративни облигации и влогове в банки. Структурата, елементите, изчисляването и т.н. във връзка с собствените средства и границита на неплатежоспособност ще бъдат дефинирани с наредба на КФН.

- Всяко пенсионноосигурително дружество, което управлява универсален пенсионен фонд, следва да създаде фондове за извършване на плащания:

  - фонд за изплащане на пожизнени пенсии; и

  - фонд за разсрочени плащания.

  Тези два фонда се създават като обособени имущества, с индивидуални правила, с индивидуално счетоводно отчитане и финансово докладване, с общо и с регулаторно предназначение, и отделно съхранение на активите им в банка-попечител;

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД (продължение)

Промени в Кодекса за социално осигуряване, продължение

- Пенсионноосигурителното дружество ще формира приход от такси, изчислени върху стойността на нетните активи на фонда за изплащане на пожизнени пенсии и на фонда за разсрочени плащания, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, до 0.5% годишно. Таксите ще се отчисляват по ред и начин, определени с наредба на КФН;

- Разходите за изплащане на пожизнени пенсии, в размер на фактически извършените, но не повече от един лев на транзакция, ще са за сметка на фонда за изплащане на пожизнени пенсии. В случай че фактически извършените разходи надвишават един лев, пенсионноосигурителното дружество възстановява на фонда превишението на разходите;

- Въвежда се изискване за формиране на нов вид резерв, който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, в случаите когато размерът на средствата по партидата, натрупани към датата на определяне на пенсионното плащане на лице, което е придобило право на пенсия, е по-малък от сумата на брутния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за това лице. Този резерв ще се преизчислява на месечна база и е фиксиран на 0.5% от нетните активи на УПФ. Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии, допълването му и освобождаването на средства от него ще бъдат определени с наредба на КФН;

- Във връзка с формирането на новия вид резерв, който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, е въведено намаление в размера на заделения със собствени средства резерв за гарантиране на минимална доходност за всеки управляван фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% от стойността на нетните активи на съответния фонд (предходни граници: между 1% и 3%). Освободените средства ще се пренасочат за формирането на новия резерв; и

- С влизането в сила на промените, съществуващите пенсионни резерви за изплащане на пожизнени пенсии от универсалните пенсионни фондове се преобразуват в резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

Ръководството на ПОК „Доверие“ АД счита, че Дружеството ще внедри промените в законоустановения срок – 31 август 2021 година, като очаква да съобрази конкретни мерки с предстоящото допълване на правната рамка с предвидените от КСО наредби на КФН (срокът за приемането им е 30 юни 2021 година).

Нова Европейска правна рамка за устойчиви финанси

Европейският парламент прие в пакет два нови Регламента, с които допълни законодателната рамка на своята инициатива за устойчиви финанси и инвестиции (т.н. Sustainable Finance):

- Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088. С него най-общо се установяват критериите, определящи дали дадена икономическа дейност се квалифицира като екологично устойчива, за целите на установяването на степента на екологична устойчивост на дадена инвестиция; и

- Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги, който влезна в сила на 10 март 2021 година. С Регламент 2019/2088 се установяват хармонизирани правила за участниците на финансовите пазари и финансовите консултанти за прозрачност във връзка с интегрирането на рисковете за устойчивостта и отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта в техните процеси и във връзка с

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД (продължение)

Промени в Кодекса за социално осигуряване, продължение

предоставянето на информация, свързана с устойчивостта, по отношение на финансовите продукти.

Регламентите целят да унифицират критериите за екологична и социална устойчивост на икономическите дейности и респективно за устойчивост на инвестициите (доколкото в момента държавите членки и икономическите субекти прилагат различни модели и критерии), както и да създадат единни стандарти за разкриване на информация относно рисковете за устойчивостта от страна на участниците на финансовите пазари.

Двата, свързани помежду си, Регламента създават нови изисквания към участниците на финансовите пазари, включително създателите на пенсионни продукти, като на местния пазар са засегнати доброволните фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете по професионални схеми (най-вече по отношение интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения). На този етап националните схеми за социална сигурност (УПФ и ППФ) са изключени от обхвата на регламентите.

Прилагането на практика на новите изисквания е силно зависимо от допълнителните делегирани актове към Регламентите, които предстои да се приемат от ЕК. Част от задълженията за разкриване на информация са задължителни само за онези участници на финансовите пазари, които имат средно над 500 служители за съответната финансова година, като за останалите ще важи правилото comply or explain, т.е. тези компании ще могат да аргументират защо не разкриват определена информация.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на отчетния период и неговите финансови резултати и парични потоци. Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2020 г.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

При изготвянето на настоящия доклад са използвани данни от:

- Финансовия отчет за 2020 г.;
- Отчет за реализираната доходност в управляваните пенсионни фондове;
- КФН – Статистика и анализ на осигурителния пазар (предварителни данни) 2020 г.; и
- Статистика на БНБ, НОИ, НСИ, Национална Агенция по заетостта.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (продължение)

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО (продължение)

Този доклад за дейността е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 22 март 2021 г.

Докладът за дейността е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Даниела Панова Петкова
Председател на Управителния съвет

29 март 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември

	Бел.	2020 BGN'000	2019 BGN'000
Приходи от такси и удръжки			
- Доброволен пенсионен фонд		651	999
- Професионален пенсионен фонд		2,990	2,862
- Универсален пенсионен фонд		39,941	37,181
Общо приходи от такси и удръжки	8	43,582	41,042
Оперативни разходи за управление на пенсионните фондове			
Разходи за персонала	9	(10,461)	(9,610)
Признаване на разходи за постигане на договори	17	(1,292)	(1,230)
Други оперативни разходи	10	(9,100)	(9,069)
Общо оперативни разходи		(20,853)	(19,909)
Други приходи		207	159
Резултат от управлението на пенсионните фондове		22,936	21,292
Изменение на пенсионни резерви		(89)	(134)
Финансови приходи	11	4,246	3,261
Финансови разходи	12	(4,893)	(2,756)
Печалба преди данъци		22,200	21,663
Разходи за данъци	24	(1,823)	(1,735)
Печалба за периода		20,377	19,928
Друг всеобхватен доход за периода		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		**20,377**	**19,928**

Бележките от страница 42 до 104 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител: Иванка Стоянова Лазарова

Изпълнителен директор: Мирослав Крумов Маринов

Председател на УС: Даниела Панова Петкова

Съгласно доклад на независимите одитори:

"КПМГ Одит" ООД
Добрина Калоянова
Управител

Иван Андонов
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД
Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
за годината, завършваща на 31 декември

	Бел.	31.12.2020 BGN'000	31.12.2019 BGN'000
АКТИВИ			
Парични средства и еквиваленти	13	30,938	24,928
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	14	58,075	56,531
Вземания от пенсионните фондове	15	2,725	2,459
Имоти, машини и оборудване	18	5,360	5,890
Активи с право на ползване	26	1,303	1,615
Нематериални активи	19	266	236
Други активи	16	645	795
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти	17	7,532	7,175
Отсрочен данъчен актив	24	140	128
ОБЩО АКТИВИ		**106,984**	**99,757**
ПАСИВИ			
Задължения към свързани лица	25	307	323
Други задължения	20	1,168	1,143
Задължения за корпоративен данък	20	184	82
Задължения към персонала	20	868	762
Задължения за планове с дефинирани доходи	22	195	195
Задължения по лизинги	20	1,280	1,587
Пенсионни резерви	21.2	2,113	1,969
ОБЩО ПАСИВИ		**6,115**	**6,061**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Регистриран капитал	23.1	15,004	15,004
Резерви за гарантиране на минимална доходност	21.1	43,791	39,751
Резерви	23.2	1,562	1,562
Неразпределена печалба		40,512	37,379
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**100,869**	**93,696**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**106,984**	**99,757**

Бележките от страница 42 до 104 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител — Иванка Стоянова Лазарова

Изпълнителен директор — Мирослав Крумов Маринов

Председател на УС — Даниела Панова Петкова

Съгласно доклад на независимите одитори:

"КПМГ Одит" ООД
Добрина Калоянова
Управител

Иван Андонов
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД
Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за годината, завършваща на 31 декември

	Бел.	2020 /BGN'000/			2019 /BGN'000/		
		Постъпления	Плащания		Постъпления	Плащания	
Парични потоци от оперативна дейност							
Парични потоци от/към ПФ		43,577	207		40,961	164	
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти		188	6,856		162	6,736	
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		3	10,178		10	9,318	
Парични потоци, свързани с комисионни на осигурителни посредници		2	1,649		1	1,438	
Парични потоци, свързани с банкови такси и комисионни		-	1,539		-	1,260	
Парични потоци от операции с чуждестранна валута		2	6		3	4	
Платени и възстановени данъци върху печалбата		-	1,732		-	2,551	
Плащания при разпределения на печалби		-	13,204		-	12,784	
Други парични потоци от основна дейност		20	635		30	585	
Всичко парични потоци от оперативна дейност		43,792	36,006		41,167	34,840	
Парични потоци от инвестиционна дейност							
Парични потоци, свързани с нетекущи материални и нематериални активи		8	322		-	471	
Парични потоци, свързани с текущи финансови активи		12,970	14,781		790	5,939	
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други		1,312	-		1,384	-	
Парични потоци от операции с чуждестранна валута		-	-		-	-	
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност		14,290	15,103		2,174	6,410	
Парични потоци от финансова дейност							
Плащания на задължение по лизингови договори		-	963		-	898	
Всичко парични потоци от финансова дейност		-	963		-	898	
Изменение на паричните средства през периода		58,082	52,072	6,010	43,341	42,148	1,193
Парични средства в началото на периода	13			24,928			23,735
Парични средства в края на периода	13			30,938			24,928
Допълнителна информация							
Платени лихви				84			60
Получени лихви				1,312			1,384

Бележките от страница 42 до 104 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител
Иванка Стоянова Лазарова

Изпълнителен директор
Мирослав Крумов Маринов

Председател на УС
Даниела Иванова Петкова

Съгласно доклад на независимите одитори:

"КПМГ Одит" ООД
Добрина Калоянова
Управител

Иван Андонов
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД
Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 декември

	Основен капитал	Резерви	Печалби и загуби	Резерви за гарантиране на минимална доходност	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Към 01 януари 2019	15,004	1,562	34,685	35,301	86,552
Всеобхватен доход за периода					
Текуща печалба	-	-	19,928	-	19,928
Друг всеобхватен доход за периода					
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	19,928	-	19,928
Сделки с акционери отчетени в собствения капитал					
Дивиденти	-	-	(12,784)	-	(12,784)
Общо сделки с акционери	-	-	(12,784)	-	(12,784)
Увеличение на резерви за гарантиране на минимална доходност	-	-	(4,450)	4,450	-
Към 31 декември 2019	**15,004**	**1,562**	**37,379**	**39,751**	**93,696**
Към 01 януари 2020	**15,004**	**1,562**	**37,379**	**39,751**	**93,696**
Всеобхватен доход за периода					
Текуща печалба	-	-	20,377	-	20,377
Друг всеобхватен доход за периода					
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	20,377	-	20,377
Сделки с акционери отчетени в собствения капитал					
Дивиденти	-	-	(13,204)	-	(13,204)
Общо сделки с акционери	-	-	(13,204)	-	(13,204)
Увеличение на резерви за гарантиране на минимална доходност	-	-	(4,040)	4,040	-
Към 31 декември 2020	**15,004**	**1,562**	**40,512**	**43,791**	**100,869**

Бележките от страница 42 до 104 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител — Иванка Стоянова Лазарова

Изпълнителен директор — Мирослав Крумов Маринов

Председател на УС — Даниела Панова Петкова

Съгласно доклад на независимите одитори:

"КПМГ Одит" ООД
Добрина Калоянова
Управител

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 045 КПМГ ОДИТ ООД

"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД
Джек Нюнан
Прокурист

Иван Андонов
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
30.03.2021 г.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Корпоративна информация

ПОК „Доверие“ АД („Дружеството“, „Компанията“) е акционерно дружество, регистрирано на 09 май 1994 година в град София. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 831190986.

Седалището и адресът на управление е София, Община Изгрев, ул. Тинтява № 13Б, вх. А, ет. 7.

Основната дейност на Дружеството е свързана с администрирането и управлението на пенсионни фондове по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Към датата на финансовите отчети Дружеството управлява следните пенсионни фондове:
- Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) – регистриран на 3 ноември 2000 г.;
- Професионален пенсионен фонд (ППФ) – регистриран на 28 ноември 2000 г.;
- Универсален пенсионен фонд (УПФ) – регистриран на 13 февруари 2001 г.

Основният капитал на ПОК Доверие АД е в размер на 15,004 хиляди лева, изцяло внесен.

2. Нормативна уредба

Пенсионноосигурителните дружества (ПОД) са акционерни дружества, регистрирани по Търговския закон, с минимално изискуем капитал от 5 милиона лева и се лицензират с единствена дейност управление на пенсионни фондове. Дейността на Дружеството и управляваните от него пенсионни фондове се регулира от Кодекса за социално осигуряване (КСО) и съответните поднормативни актове и съответно се контролира от Комисията за финансов надзор.

Във връзка с приетата Наредба №3/24.09.2003 г. на КФН за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, през 2020 г. бяха извършени четири пъти прехвърляния на средства към допълнителни задължителни пенсионни фондове, управлявани от други ПОД.

Съгласно изискванията на КСО и Наредба №9/19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди (Наредба 9), издадена от председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), от 1 юли 2004 г. се въведе отчитане на средствата на осигурените лица едновременно в лева и в брой дялове. Дружествата следва ежедневно да определят броя дялове във всеки фонд поотделно, както и стойността на нетните им активи, а като резултативна величина и цената на един дял. Стойността на дяловете се определя ежедневно до 18:00 часа и се обявява във всеки офис на дружеството, както и в Интернет страницата му. С Наредба 9 се въведоха правила за единна оценка на финансовите активи по справедлива стойност, с което допълнително се увеличи възможността за сравнение на инвестиционните резултати на фондовете.

Стойността на един дял към последния работен ден на 2020 г. по фондове е:
- Доброволен пенсионен фонд – 1.91522
- Професионален пенсионен фонд – 1.81240
- Универсален пенсионен фонд – 1.78641

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС)[1].

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „Доверие“ АД на 22 март 2021 г.

Действащо предприятие

Поради спецификата на предмета на дейност на Дружеството, в условията на пандемията Ковид-19 през по-голямата част на 2020 г., реализираните приходи (2020: 43,582 хил.лв., 2019: 41,042 хил.лв.) отчитат относителна стабилност. За стабилитета на приходите от дейността основен принос имат запазването на броя осигурени лица и постигането на положителна доходност от инвестициите като вътрешни за Дружеството фактори, на който може да се въздейства относително самостоятелно посредством вземане на стратегически управленски решения.

Относително стабилното поддържане на броя осигурени лица във фондовете за задължително допълнително пенсионно осигуряване показва, че основният рисков фактор за приходите е под контрол и поради нарастващия и преобладаващ дял на инвестиционната такса в общите приходи, Дружеството е сравнително по-малко уязвимо към външни кризисни влияния, свързани с пазара на труда и осигурителните прагове.

През годината продължи поддържането на малка експозицията на ФДПО към ниско ликвидния капиталов пазар на България като целево се направиха повече инвестиции на международните капиталови пазари. Успешно се постигна относително добра диверсификация на инвестиционните портфейли, както от гледна точка на отделните видове инструменти, сектори и индустрии така и от географска гледна точка. Съществена част от средствата са инвестирани във високо ликвидни чуждестранни ДЦК и корпоративни облигации с висок кредитен рейтинг поради което значително се подобри качеството на портфейла и значително се намали кредитния риск. Дюрацията на портфейлите се поддържаше относително стабилна за да не се увеличава експозицията към лихвен риск. През годината фондовете поддържаха достатъчни наличности от парични средства, с които да се покрият необходимите плащания от тях. Фондовете се възползваха от пазарната волатилност през годината като прилагаха активна стратегия за управление на инвестициите както при капиталовите инструменти така и при дълговите инструменти. Въпреки, че в определени моменти през годината доходността на ФДПО за 2020 г. беше отрицателна, предприетите мерки от страна на ПОК дадоха резултат и реализираната доходност на ФДПО за 2020 г. е положителна.

Ръководството е фокусирано върху продължаващото следване на стратегията на Дружеството и поставените цели.

На база на представеното по-горе, при изготвяне на настоящия финансов отчет е приложен като подходящ принципът на действащо предприятие.

[1] Еквивалентният термин на приложимата рамка за финансово отчитане съгласно Закона за счетоводството е Международни счетоводни стандарти. Международни счетоводни стандарти (МСС) са приетите в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти и включват Международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS), Международните стандарти за финансова отчетност (International Financial Reporting Standards (IFRS) и свързаните с тях тълкувания (SIC-IFRIC interpretations), последващите изменения на тези стандарти и свързаните с тях тълкувания, бъдещите стандарти и свързаните с тях тълкувания, издадени или приети от Съвета по международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards Board (IASB).

4. БАЗА ЗА ИЗМЕРВАНЕ

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

Позиции	База за измерване
Не-деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Справедлива стойност
Задължението по плана за дефинирани доходи	Настояща стойност на задължението за дефинирани доходи

5. ФУНКЦИОНАЛНА ВАЛУТА И ВАЛУТА НА ПРЕДСТАВЯНЕ

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Действителните резултати могат да се различават от тези предположения.

Оценките и предположенията се преглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в бележка 29.

Несигурност в допусканията и оценките

Оценка на справедливата стойност

Дружеството притежава финансови инструменти, които се оценяват и оповестяват по справедлива стойност (бележка 28). Входящите данни за определяне на справедливата стойност, използвани при методите за оценка, се категоризират в различни нива, според това, доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: Входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: Входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Класифицирането на отделна позиция съгласно горепосочените нива се базира на най-ниското ниво на използваните входящи данни, което има значителен ефект върху определянето на справедливата стойност. Преминаването на позиции от едно ниво в друго се признава в периода на възникване.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Активи за разходи за постигане на договори

Дружеството плаща агентски комисионни за привличане на физически лица, които да бъдат осигурявани в пенсионните фондове, управлявани от него. Ръководството е изготвило подробен анализ, за да идентифицира кой е клиента на Дружеството – осигуреното лице или пенсионните фондове, управлявани от него, за да прецени дали тези разходи за комисионни отговарят на критериите за признаване като активи за разходи за постигане на договори, съгласно МСФО 15.

Анализът включва елемент на съществена преценка и заключението на ръководството е, че осигурените лица са клиентите на Дружеството, съгласно изискванията на МСФО 15, съответно комисионните отговарят на определението за активи за разходи за постигане на договори, съгласно МСФО 15.

В допълнение, амортизирането на активи за разходи за постигане на договори изисква съществена преценка по отношение на очакваната продължителност на договора. Ръководството е изготвило детайлен анализ, за да определи очакваната продължителност на договорите с физическите лица за задължителните пенсионни фондове, които Дружеството управлява. Така определените очаквани срокове на договорите се използват като база за признаване на амортизацията на капитализираните разходи за комисионни.

7. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

7.1. Имоти, машини и оборудване

(i) Признаване и оценка

Първоначално признаване

Имотите, машините и оборудването се записват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи.

Последваща оценка

След признаване като актив дадена позиция от имоти, машини и съоръжения се отчита по модела на цената на придобиване, който е нейната цена на придобиване минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

(ii) Последващи разходи

Разходите за ежедневното обслужване и поддръжка на активите се признават в печалба или загуба в момента на извършването им.

Дружеството признава в балансовата стойност на актив от имоти, машини и съоръжения разхода за подмяна на част от такъв актив, когато е направен такъв разход, ако отговаря на критериите за признаване на актив. Балансовата сума на тези части, които са подменени, се отписва в печалба или загуба.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики ,продължение

7.1. Имоти, машини и оборудване, продължение

(iii) Амортизация

Имотите, съоръженията и оборудването се амортизират по линейния метод. Прилагат се амортизационни норми, определени на базата на следните срокове на полезен живот по групи активи:

Група активи	2020 г. Години	2019 г. Години
Сгради	25	25
Автомобили	5	5
Офис обзавеждане	4	4
Машини и съоръжения	5 до 10	5 до 10
Други	6.5-7	6.5-7

Амортизация на активи, включително и на активи, придобити по стопански начин, се начислява от момента, в който тези активи са готови за ползване.

7.2. Нематериални активи

(i) Признаване и оценка

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на нематериалните активи, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като се признава в печалбата или загубата.

Дружеството амортизира нематериалните активи по линейния метод за период от 5 до 10 години.

Начисляването на разходи за амортизация за счетоводни цели започва от момента, в който амортизируемият актив е на разположение и в състояние, необходимо за неговата експлоатация.

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.3. Финансови инструменти

(i) Признаване и първоначално измерване

Всички финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване.

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: амортизирана стойност или по ССППЗ.

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

– държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
– съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност се измерват по ССППЗ. Това включва всички деривативни финансови активи.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

– посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;

– как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване,продължение

- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - например дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци,
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССППЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взима предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристики за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване,продължение

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденти, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или според ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира според ССППЗ, ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви според ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(i) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(ii) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Парични средства и еквиваленти

В отчета за паричните потоци парични средства и еквиваленти включват пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити с оригинален падеж до три месеца.

7.4. Обезценка

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- активи по договори.

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност, равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- финансови активи, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- финансови активи, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.4. Обезценка (продължение)

Финансови инструменти и активи по договори (продължение)

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взима предвид разумнатата и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

Дружеството счита, че дълговата ценна книга има нисък кредитен риск, когато кредитният риск е еквивалентен на глобално възприетото определение на „инвестиционен клас“. Дружеството счита, че това е Baa3 или по-висок на Moody's или BBB- или по-висока на S&P.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.4. Обезценка (продължение)

Финансови активи с кредитна обезценка (продължение)

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледало иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

7.5. Пенсионни резерви

Резерви за гарантиране на минимална доходност

Съгласно изискванията на чл. 193 от Кодекса за социално осигуряване Дружеството е задължено да постига минимална доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

За тази цел, Дружеството заделя резерви за гарантиране на минимална доходност в секцията на собствения капитал в отчета за финансовото състояние с общо предназначение.

Минималната доходност се определя от Комисията за финансов надзор към края на всяко тримесечие в процент поотделно за универсалните и професионалните пенсионни фондове.

Изменението за годината на формираните пенсионни резерви за гарантиране на минимална доходност във връзка с чл. 193 от КСО се представя като транзакция за разпределяне на натрупани печалби от предходни години и трансформирането им в резерв в секцията за собствен капитал.

Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на съответните резерви, както и за освобождаване на средства от резерва, се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.5. Пенсионни резерви (продължение)

Други пенсионни резерви

Пенсионноосигурително дружество, което управлява универсален пенсионен фонд, задължително създава пенсионен резерв по ред, определен с наредба на Комисията за финансов надзор. Също така, пенсионноосигурително дружество, което управлява фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и изплаща пожизнени пенсии, задължително създава пенсионен резерв по ред, определен с наредба на Комисията за финансов надзор.

С тези пенсионни резерви се покрива изплащането на пенсиите на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети.

На базата на горепосочените изисквания, в Дружеството е създаден пенсионен резерв за УПФ съгласно чл.170, ал.3, във връзка с чл.192, ал. 2 от КСО, както и пенсионен резерв съгласно чл. 213, ал.2 от Кодекса за социално осигуряване и чл. 4, ал. 2, т. 1 и чл. 7 от Наредба № 19 от 8.12.2004 г. Те се отчитат като пасиви в отчета за финансовото състояние на Дружеството с общо предназначение. Нетните разходи по тяхното заделяне се отчитат в печалби или загуби.

7.6 Приходи от договори с клиенти

Съгласно МСФО 15, приход се признава, когато клиентът получи контрол върху стоките или услугите. Определянето на времето, в което се прехвърля контрола – към определен момент във времето или с течение на времето изисква преценка.

МСФО 15 е приложим само за договори, по които контрагент по договора е страна, която може да бъде идентифицирана като клиент съгласно изискванията на стандарта.

Приходи от такси и удръжки

Приходите на Дружеството се формират от такси и удръжки във връзка с управлението му на Доброволен пенсионен фонд, Професионален пенсионен фонд и Универсален пенсионен фонд, определени в Кодекса за социалното осигуряване, както и от управлението на собствените активи (описани по-долу).

Всички такси и удръжки се признават в печалба или загуба в момента на тяхното възникване съгласно предвидените в Кодекса за социалното осигуряване обстоятелства, посочени по-долу.

Универсален пенсионен фонд (УПФ) и Професионален пенсионен фонд (ППФ)

Приходите на Компанията, в качеството ѝ на управляваща УПФ и ППФ, са от следните задължителни такси:

- удръжка от всяка осигурителна вноска в размер до 3.75% (от 2019 г.); и
- годишна инвестиционна такса, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Компанията, в размер до 0.75% (от 2019 г.).

Дружеството може да събира и допълнителна такса в размер до 10 лева при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1 от КСО, като таксата се заплаща от осигуреното лице.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.6 Приходи от такси и удръжки (продължение)

Доброволен пенсионен фонд (ДПФ)

Приходите на Дружеството, в качеството му на управляващо ДПФ, са от следните законоустановени такси и удръжки:

- удръжка като процент от всяка осигурителна вноска – от 1.75% до 4%;

годишна инвестиционна такса в размер от 9% от дохода, реализиран от инвестирането на средствата. Дружеството може да събира допълнителни такси в следните случаи:

- Такса в размер на 10 на сто от изтеглената сума, но не повече от 20 лв. при пълно или частично изтегляне на средства от индивидуалната партида, преди настъпване на осигурителен случай;
- при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1 от КСО – до 20 лева.

Конкретният рамер на таксите и уддръжките за съответния период се публикуват на външната интернет страница на Компанията (https://www.poc-doverie.bg).

7.7. Разходи за постигане на договори с клиенти

Разходи за комисионни

ПОК „Доверие“ АД се явява в качеството си на дружество, управляващо активите на осигурените лица в УПФ, ППФ и ДПФ. Поради това, като договор с клиенти се разглеждат договорите за участие в съответния пенсионен фонд и свързаните с това услуги, предоставяни на осигурените лица.

Разходите за постигане на договори с клиенти представляват възнаграждения на осигурителните посредници по привличане на членове в ДПФ, ППФ и УПФ. Изчисляват се на база общи условия към договорите с осигурителните посредници.

Съгласно съществуващата практика на Дружеството, клиентите на фондовете могат да сключат договор с компанията директно или чрез посредничеството на агент - осигурителен посредник.

Дейността по опосредстване сключването на договори за допълнително пенсионно осигуряване с клиенти на фондовете за ДПО чрез осигурителен посредник е регламентирана в Правилниците за организацията и дейността на всеки един от фондовете за ДПО и в Договорите за осигурително посредничество.

Съгласно § 91 и 92 на МСФО 15, Приходи от договори с клиенти, Дружеството следва да признае като актив допълнителните разходи, които е понесло за постигането на договор с клиент, ако очаква да ги възстанови в бъдеще и които не би понесло, ако договорът не беше факт. Подобен род разходи са комисионните, заплатени за сключване на договора за допълнително пенсионно осигуряване. Тези разходи следва да се признаят като актив и да бъдат амортизирани на систематична база, която да съответства на периода, през който Дружеството ще предоставя услуги на клиента по договор за допълнително пенсионно осигуряване.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7.ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.7. Разходи за постигане на договори с клиенти (продължение)

Разходи за комисионни (продължение)

Дружеството отчита разходите за комисионни възнаграждения на осигурителни посредници пряко обвързани с сключването на клиентски договор за участие в съответния пенсионен фонд, като допълнителни разходи за постигане на договори с клиент. Тези допълнителни разходи Дружеството признава като активи за разходи за постигане на договори, тъй като очаква, че ще бъдат възстановени от бъдещи приходи по договорите с клиенти.

Съгласно правилата на МСФО 15 тези разходи подлежат на капитализация и следва да бъдат признати като актив за разходи по постигане на договори с клиенти, само ако:

а) са направени във връзка с и се отнасят до договор с клиент, който е в обхвата на МСФО 15;

б) не са включени в обхвата на друг МСФО и

в) са пряко свързани с договора и се очаква да бъдат възстановени в резултат на изпълнение на договора.

На база на разработените модели, Дружеството е определило период за амортизация на разходите от 12 години за УПФ, 10 години за ППФ и 13 години за ДПФ. Срокът за амортизация се преразглежда и актуализира на регулярна база, но не по-рядко от веднъж годишно. Моделът за амортизация на агентските комисионни не е променян спрямо 2019 г.

Анализът на ръководството включва оценка на средногодишното очаквано членство на привлечените клиенти по фондове, отчитайки статистическите рискове.

Основните предположния, заложени в анализа за разсрочване на разходите за комисиони, са по отношение на:

- Средна възраст на привлечените клиенти;
- Разпределение по пол на привлечените клиенти;
- Среден очакван период на членство;
- Таблица за смъртност;
- Очаквано време за пенсиониране на осигурените физически лица; и
- Вероятност за напускане на фонда през периода на осигуряване (на база измерена активност и склонност за трансфер на пазара).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.8. Лихвени приходи или разходи

Дружеството реализира приход от лихви от депозити, разплащателни сметки и дългови ценни книжа.

Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент. При изчисляване на прихода и разхода за лихви се прилага ефективния лихвен процент към брутната балансова стойност на актива (когато актива не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението. За финансови активи, обаче, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка, прихода от лихви се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако финансовият актив вече не е с кредитна обезценка, тогава изчислението на прихода за лихви се прави отново на брутна база.

7.9. Приходи от дивиденти

Приход от дивидент се признава в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи дивидента.

7.10. Приходи /(разходи) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

Приходи/(разходи) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата включват всички реализирани и нереализирани промени в справедливите стойности и реализирани печалби/(загуби) от продажба.

7.11. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Дружеството по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на Българска народна банка към отчетната дата. Не-парични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват по валутния курс на датата на транзакцията. Валутно-курсови разлики обичайно се признават в печалба или загуба.

7.12. Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.12. Доходи на наети лица,продължение

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозират бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди, и тези доходи се дисконтират.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в друг всеобхватен доход. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(iii) (iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

(iv) Други дългосрочни доходи на наети лица

Нетното задължение на Дружеството по отношение на дългосрочни доходи на наети лица е сумата на бъдещите ползи, които са заработили служителите в замяна на оказаните от тях услуги в текущия и предходни периоди. Тази полза се дисконтира, за да се определи настоящата и стойност. Преоценките се признават в печалби и загуби в периода, в който възникнат.

7.13. Данъци върху дохода

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.13. Данъци върху дохода,продължение

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък, Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими.

Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени за проверка от компетентните органи данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.14. Лизинг

В началото на договор, Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да оцени дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив, Дружеството използва дефиницията за лизинг в МСФО 16, Лизинг.

Дружеството прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

За договор, който представлява или съдържа елементи на лизинг, Дружеството отчита всеки лизингов компонент отделно от нелизинговите компоненти на договора.

(i) Лизингополучател

Актив с право на ползване

Към началната дата на лизинга Дружеството признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

След първоначалното признаване, един актив с право на ползване се отчита по модела на цената на придобиване. Съгласно този модел, Дружеството оценява актива с право на ползване по цена на придобиване:

- минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и
- коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, както е посочено по-долу.

Активът с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга.

Пасив по лизинг

Пасивът по лизинг първоначално се оценява по настоящата дисконтирана стойност на лизинговите плащания. Лизинговите плащания, които се отразяват при определяне на пасива по лизинга, включват следното:

- фиксирания плащания, включително фиксираните по същество плащания;
- променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност; и
- санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако ръководството има разумни очаквания, че лизингът няма да бъде прекратен по-рано.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.14. Лизинг (продължение)

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и
- преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценки или изменения на лизинговия договор, предвидени в МСФО 16 (например, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на Компанията за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност), или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Краткотрайни лизинги и лизинги на активи на ниска стойност

Дружеството е избрало:

- да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за договори, основният актив по които е с ниска стойност, и
- да не признава краткосрочни лизинги (със срок към началната дата от 12 месеца или по-малко).

Дружеството признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход в печалба или загуба на линейна база за периода на лизинга.

Дружеството е възприело три годишен срок на удължаване за всички договори, които са в срок на автоматично подновяване след първоначално изтеклия.

Представяне

Във финансовите отчети с общо предназначение, активите с право на ползване и пасивите по лизинги се представят отделно от другите активи и пасиви.

(ii) Лизингодател

За да класифицира един лизинг като лизингодател, Дружеството прави обща оценка дали лизингът прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Ако е така, то лизингът е финансов, ако не – то той е оперативен. Дружеството е лизингодател само по договори за оперативен лизинг.

Лизинговите постъпления по договори за оперативен лизинг се признават като приход в печалба или загуба на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор.

Дружеството признава разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, като разход в печалба или загуба.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.15. Промяна в значимите счетоводни политики

През 2020 г. влезнаха в сила изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане, както и промени в МСФО, които обаче нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

Промени в МСФО в сила от 1 януари 2020 г. са, както следва:

- МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (изменен) – Дефиниция на същественост;
- МСФО 3 (изменен) – Определение за „бизнес“; и
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, фаза 1.

В сила от 1 юни 2020 г. е изменение в МСФО 16 Лизинг – пратически облекчения във връзка с пандемията Ковид-19 (издадено на 28 май 2020 г.).

7.16. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Дружеството планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

(а) Изменения на *МСФО 4 Застрахователни договори* - отлагане на *МСФО 9 Финансови инструменти* (издаден на 25 юни 2020 г.)

Основните промени, произтичащи от изменения на *МСФО 17 Застрахователни договори* и разширяване на временното освобождаване от прилагането на *МСФО 9* (изменения на *МСФО 4*) са отлагане на датата на първоначално прилагане на *МСФО 17* с две години на годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. и промяна на фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в *МСФО 4* от прилагане на *МСФО 9*, така че от предприятията да се изисква прилагането на *МСФО 9* за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Дружеството не очаква измененията да имат съществен ефект върху финансовия отчет в периода на първоначално прилагане.

(б) Изменения на *МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на референтния лихвен процент - Фаза 2* (издадени на 27 август 2020 г.)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. и се прилагат ретроспективно. Ранно приложение е разрешено. Измененията допълват издадените такива през 2019 г. и се фокусират върху ефектите върху финансовите отчети, когато предприятието замени стария референтен лихвен процент с алтернативен референтен процент в резултат на реформата. Измененията в тази последна фаза се отнасят до:

— промени в договорните парични потоци - предприятията няма да трябва да отписват или коригират балансовата стойност на финансовите инструменти за промени, изисквани от реформата, а вместо това ще актуализират ефективния лихвен процент, за да отразят промяната в алтернативния референтен процент;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

7. Значими счетоводни политики (продължение)

7.16. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

— счетоводно отчитане на хеджирането - предприятията няма да трябва да прекратяват счетоводно отчитане на хеджирането само, защото правят промени, изисквани от реформата, в случай, че хеджирането отговаря на другите критерии за отчитане на хеджиране; и

— оповестявания - от предприятията ще се изисква да разкрият информация за нови рискове, произтичащи от реформата и как управляват преминаването към алтернативни референтни ставки.

Дружеството не очаква измененията да имат съществен ефект върху финансовия отчет в периода на първоначално прилагане.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

(а) *МСФО 17 Застрахователни договори*

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се позволява и по-ранното му прилагане. Дружеството очаква, че стандарта няма да има съществен ефект върху представянето в финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначално прилагане, тъй като Дружеството не издава застрахователни или презастрахователни договори, не държи презастрахователни договори и не издава инвестиционни договори с допълнителни негарантирани доходи.

(б) Други изменения

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

— *Промени в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.*

— *Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, машини и съоръжения; МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, както и Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.*

— *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО Практическо становище 2: Оповестяване на счетоводни политики (издадено на 12 февруари 2021 г.), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.*

— *Промени на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводните приблизителни оценки (издадено на 12 февруари 2021 г.), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.*

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

8. Приходи от такси и удръжки

За 2020 г. Дружеството е реализирало приходи от такси и удръжки, както следва:

	УПФ	ППФ	ДПФ	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Такса управление	13,727	898	262	14,887
Инвестиционна такса	26,214	2,092	363	28,669
Такса възстановени суми	-	-	26	26
Общо	**39,941**	**2,990**	**651**	**43,582**

За 2019 г. Дружеството е реализирало приходи от такси и удръжки, както следва:

	УПФ	ППФ	ДПФ	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Такса управление	13,144	859	257	14,260
Инвестиционна такса	24,037	2,003	715	26,755
Такса възстановени суми	-	-	27	27
Общо	**37,181**	**2,862**	**999**	**41,042**

9. Разходи за персонала

	2020	2019
	BGN'000	BGN'000
Разходи за възнаграждения	8,743	8,035
Разходи за осигуровки	1,461	1,284
Провизии за неизползвани отпуски и осигуровки	209	240
Провизии при пенсиониране	-	4
Други разходи, свързани с персонала	48	47
Общо	**10,461**	**9,610**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

10. Други оперативни разходи

	2020	2019
	BGN'000	BGN'000
Специализирани услуги	5,059	4,925
в т.ч. одит съгласно ЗНФО	*179*	*121*
в т.ч. такси, платени към КФН	*1,837*	*1,866*
Рекламни и маркетингови услуги	370	504
Наеми и консумативи	337	368
Амортизации	819	829
Амортизации Активи с право на ползване	895	792
Горива, застраховки и командировки	562	580
Годишни извлечения	294	259
Телефони и пощенски услуги	364	296
Материали	68	79
Други	332	437
Общо	**9,100**	**9,069**

* Начислените през 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са в размер на 98 хил.лв. с включен ДДС (за 2019 г. – 96 хил.лв. с вкл. ДДС). През 2020 г. Дружеството е начислило суми за други, несвързани със законов одит, услуги, предоставени от регистрираните одитори или от членове на съответната мрежа, на обща стойност 81 хил. лв. (за 2019 г. – 25 хил. лв.).

С приемането на МСФО 15 на 1 януари 2018 Дружеството капитализира разходите за постигане на договори с клиенти и признава разсрочено Комисионните на посредници, виж бележка 17.

11. Финансови приходи

	2020	2019
	BGN'000	BGN'000
Приходи от лихви	1,460	1,389
Приходи от операции с финансови инструменти по справедлива стойност	2,765	1790
Приходи от дивиденти	18	23
Приходи от операции в чуждестранна валута	3	3
Възстановена обезценка на облигации без котировка	-	56
Общо	**4,246**	**3,261**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

12. Финансови разходи

	2020	2019
	BGN'000	BGN'000
Разходи за лихви	84	81
Разходи за лихви по оперативен лизинг	20	31
Разходи от операции с финансови инструменти по справедлива стойност	3,296	1,455
Разходи от операции в чуждестранна валута	6	4
Разходи за банка попечител	1,469	1,164
Банкови комисионни	18	21
Общо	**4,893**	**2,756**

13. Парични средства и еквиваленти

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в брой	40	51
- в лева	37	29
- във валута	3	22
Парични средства в банкови сметки	30,898	24,877
- в лева	27,482	21,104
- във валута	3,416	3,773
Общо	**30,938**	**24,928**

14. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Към 31.12.2020 г. и 31.12.2019 г. текущите финансови активи са както следва:

	Бел.	31.12.2020	31.12.2019
		BGN'000	BGN'000
Държавни ценни книги	14.1	55,818	54,336
Корпоративни облигации	14.2	158	131
КИС	14.3	2,099	2,064
Общо		**58,075**	**56,531**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

14. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

14.1 Държавни ценни книги

Към 31.12.2020 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Република България	XS1208855616	2.00%	EUR	1,100	26.3.2022	2,243
Република Хърватска	XS1028953989	3.88%	EUR	500	30.5.2022	1,057
Република България	XS1382693452	1.88%	EUR	2,250	21.3.2023	4,676
Португалия	PTOTEAOE0021	4.95%	EUR	1,200	25.10.2023	2,738
Република Полша	XS1015428821	3.00%	EUR	1,000	15.1.2024	2,211
Република Литва	XS1020300288	3.38%	EUR	1,300	22.1.2024	2,928
Република Ирландия	IE00B6X95T99	3.40%	EUR	1,500	18.3.2024	3,399
Република България	XS1083844503	2.95%	EUR	2,500	3.9.2024	5,523
Република Словения	SI0002102984	4.63%	EUR	1,500	9.9.2024	3,534
Република Румъния	XS1129788524	2.88%	EUR	800	28.10.2024	1,726
Република Словакия	SK4120008871	3.38%	EUR	1,500	15.11.2024	3,401
Република България	BG2040210218	5.75%	EUR	2,000	29.9.2025	5,088
Мексико	XS1974394675	1.63%	EUR	1,000	8.4.2026	2,057
Република Хърватска	XS1428088626	3.00%	EUR	1,000	20.3.2027	2,324
Република Румъния	XS1599193403	2.38%	EUR	2,300	19.4.2027	4,985
Република България	BG2040119211	0.50%	BGN	1,576	21.12.2029	1,612
Китай	XS2259626856	0.25%	EUR	500	25.11.2030	976
Китай	XS2259627235	0.63%	EUR	300	25.11.2035	586
Република България	BG2040019213	1.50%	BGN	4,400	21.6.2039	4,754
Общо						**55,818**

В стойността на ценните книги е включена лихва в размер на 671 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

14. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

14.1 Държавни ценни книги, продължение

Към 31.12.2019 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Република България	BG2040119211	0.500%	BGN	1,576	21.12.2029	1,615
Република България	BG2040019213	1.500%	BGN	4,400	21.6.2039	4,511
Република Румъния	XS0972758741	4.625%	EUR	500	18.9.2020	1,025
Република България	XS1208855616	2.00%	EUR	1,100	26.3.2022	2,286
Република Хърватска	XS1028953989	3.875%	EUR	500	30.5.2022	1,091
Република България	XS1382693452	1.875%	EUR	2,250	21.3.2023	4,738
Република Австрия	AT0000A105W3	1.75%	EUR	1,200	20.10.2023	2,555
Португалия	PTOTEAOE0021	4.95%	EUR	1,200	25.10.2023	2,830
Холандия	NL0012650469	0.00%	EUR	1,200	15.1.2024	2,392
Република Полша	XS1015428821	3.000%	EUR	1,000	15.1.2024	2,258
Република Литва	XS1020300288	3.375%	EUR	1,300	22.1.2024	2,988
Република Ирландия	IE00B6X95T99	3.40%	EUR	1,500	18.3.2024	3,474
Република България	XS1083844503	2.95%	EUR	2,500	3.9.2024	5,611
Република Словения	SI0002102984	4.625%	EUR	1,500	9.9.2024	3,651
Република Румъния	XS1129788524	2.875%	EUR	800	28.10.2024	1,756
Република Словакия	SK4120008871	3.375%	EUR	1,500	15.11.2024	3,436
Република България	BG2040210218	5.75%	EUR	2,000	29.9.2025	5,266
Република Хърватска	XS1428088626	3.00%	EUR	1,000	20.3.2027	2,336
Хърватска банка за възстановяване и развитие*	XS0961637542	6.00%	EUR	250	8.5.2020	517
Общо						**54,336**

В стойността на ценните книги е включена лихва в размер на 610 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

14. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

14.2 Корпоративни облигации

Към 31.12.2020 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Хипокредит АД	BG2100038079	2.50%	EUR	150	30.6.2021	158
Общо						**158**

Към 31.12.2019 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Хипокредит АД	BG2100038079	3.90%	EUR	150	30.6.2021	131
Общо						**131**

В стойността на корпоративните облигации е включена лихва в размер на 3 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

14. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

14.3 Колективни инвестиционни схеми

Към 31.12.2020 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност /BGN'000/
ISHARES Core EURO Corporate	IE00B3F81R35	7,880.00	EUR	2,099
Общо				**2,099**

Към 31.12.2019 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност /BGN'000/
ISHARES Core EURO Corporate	IE00B3F81R35	7,880.00	EUR	2,064
Общо				**2,064**

15. Вземания от пенсионни фондове

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Инвестиционна такса от ДПФ	127	30
Инвестиционна такса от ППФ	186	181
Инвестиционна такса от УПФ	2,382	2,216
Такса управление ДПФ	28	30
Други такси	2	2
Общо	**2,725**	**2,459**

16. Други активи

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Разходи за бъдещи периоди	451	331
Разчети за гаранции	65	71
Материали	79	87
Вземания от клиенти и доставчици	39	77
Подотчетни лица	11	52
Вземания, свързани с облигации без котировка	230	407
Намаление на справедливата стойност на облигации без котировка	*(230)*	*(230)*
Общо	**645**	**795**

16. Други активи (продължение)

ПОК Доверие АД отразява като разходи за бъдещи периоди застраховки и годишни абонаменти.

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
В началото на годината	230	286
Начислена обезценка	-	-
Възстановена обезценка	-	(56)
В края на годината	**230**	**230**

Допълнителни оповестявания могат да бъдат намерени в бележка 29, раздел Кредитен риск.

17. Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти

	2020	2019
	BGN'000	**BGN'000**
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти към 1.01.	7,175	7,131
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти през периода	1,649	1,274
Признаване на разходи за постигане на договори	(1,292)	(1,230)
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти към 31.12.	**7,532**	**7,175**

18. Имоти, машини и оборудване

	Земи и сгради	Автомобили	Компютри и компютърно оборудване	Други	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност					
Към 01 януари 2020	7,598	2,088	1,788	1,180	12,654
Придобити	-	13	160	26	199
Изписани	-	(11)	(46)	(11)	(68)
Към 31 декември 2020	7,598	2,090	1,902	1,195	12,785
Амортизация					
Към 01 януари 2020	2,838	1,416	1,437	1,073	6,764
Начислена	302	252	141	31	726
Изписана	-	(11)	(46)	(8)	(65)
Към 31 декември 2020	3,140	1,657	1,532	1,096	7,425
Балансова стойност					
Към 01 януари 2020	4,760	672	351	107	5,890
Към 31 декември 2020	**4,458**	**433**	**370**	**99**	**5,360**

През текущия отчетен период Дружеството е ползвало имоти, машини и оборудване, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер 2,131 хил. лв., разпределени както следва:

- Компютри и компютърно оборудване – 1,146 хил. лв.;
- Офис обзавеждане – 985 хил. лв.

Към 31.12.2020 г. Дружеството е направило преглед на активите си, в резултат на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Ръководството е извършило преглед на дълготрайните материални активи и счита, че няма индикатори, за това че балансовата стойност на активите надвишава възстановимата им стойност. Следователно към 31 декември 2020 г. (31 декември 2019 г.: 0) не са признати обезценки на имоти, машини и съоръжения.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

18. Имоти, машини и оборудване (продължение)

	Земи и сгради	Автомобили	Компютри и компютърно оборудване	Други	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност					
Към 1 януари 2019	7,598	2,002	1,786	1,207	12,593
Придобити	-	194	85	131	410
Изписани	-	(108)	(83)	(158)	(349)
Към 31 декември 2019	7,598	2,088	1,788	1,180	12,654
Амортизация					
Към 1 януари 2019	2,536	1,270	1,383	1,054	6,243
Начислена	302	254	131	32	719
Изписана	-	(108)	(77)	(13)	(198)
Към 31 декември 2019	2,838	1,416	1,437	1,073	6,764
Балансова стойност					
Към 1 януари 2019	5,062	732	403	153	6,350
Към 31 декември 2019	**4,760**	**672**	**351**	**107**	**5,890**

През текущия отчетен период Дружеството е ползвало имоти, машини и оборудване, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер 2,009 хил. лв., разпределени както следва:

- Компютри и компютърно оборудване – 1,039 хил. лв.;
- Офис обзавеждане – 970 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

19. Нематериални активи

	Програмни продукти	Други ДНА	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност			
Към 01 януари 2020	1,520	23	1,543
Придобити	123	-	123
Изписани	-	-	-
Към 31 декември 2020	1,643	23	1,666
Амортизация			
Към 01 януари 2020	1,289	18	1,307
Начислена	92	1	93
Изписана	-	-	-
Към 31 декември 2020	1,381	19	1,400
Балансова стойност			
Към 01 януари 2020	231	5	236
Към 31 декември 2020	**262**	**4**	**266**

През текущия отчетен период Дружеството е ползвало нематериални активи, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 1,077 хил. лв., разпределени както следва:

- Други НДА – 10 хил. лв.;
- Програмни продукти – 1,067 хил. лв.

Към 31.12.2020 г. Дружеството е направило преглед на активите си, в резултат на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

19. Нематериални активи (продължение)

	Програмни продукти	Други ДНА	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2019	1,383	23	1,406
Придобити	137	-	137
Изписани	-	-	-
Към 31 декември 2019	1,520	23	1,543
Амортизация			
Към 1 януари 2019	1,182	15	1,197
Начислена	107	3	110
Изписана	-	-	-
Към 31 декември 2019	1,289	18	1,307
Балансова стойност			
Към 1 януари 2019	201	8	209
Към 31 декември 2019	**231**	**5**	**236**

През 2019 отчетен период Дружеството е ползвало нематериални активи, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 1,036 хил. лв., разпределени както следва:

- Други НДА – 10 хил. лв.;
- Програмни продукти – 1,026 хил. лв.

20. Други задължения

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Задължения към персонала, в т.ч.	868	762
- провизии за неизползвани отпуски	*274*	*332*
Задължения към осигурителни институции	317	285
Задължения за комисионни към агенти	273	221
Задължения към доставчици и клиенти	739	388
Задължения по лизинги	1,280	1,587
Корпоративен данък	184	82
Други данъчни задължения	125	121
Авансово плащане по инвестиции	-	79
Такси прехвърляне	3	35
Други задължения	18	14
Общо	**3,807**	**3,574**

20. Други задължения (продължение)

Към 31.12.2020 г. Дружеството има задължения към бюджета, в т.ч. и за данъци върху дохода както следва:

	31.12.2020 BGN'000	31.12.2019 BGN'000
Данък върху доходите на физическите лица	93	80
Корпоративен данък	184	82
Еднократни данъци по ЗКПО	29	37
Данък добавена стойност	3	4
Общо	**309**	**203**

21. Пенсионни резерви

21.1 Резерв минимална доходност

Към 31.12.2020 г. заделените специализирани резерви са както следва:

В хиляди лева	**Резерв минимална доходност УПФ**	**Резерв минимална доходност ППФ**	**Общо резерв минимална доходност**
Салдо към 31.12.2018 г.	32,469	2,832	35,301
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	4,218	232	4,450
Салдо към 31.12.2019 г.	36,687	3,064	39,751
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	3,868	172	4,040
Салдо към 31.12.2020 г.	**40,555**	**3,236**	**43,791**

Съгласно изискванията на чл. 193 от Кодекса за социално осигуряване Дружеството е задължено да постига минимална доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване. За гарантиране на минималната доходност, са създадени резерви, които се определят като минимум 1% от активите съответно на УПФ Доверие и ППФ Доверие. Към 31.12.2020 г. размерът на резерва за гарантиране на минималната доходност за УПФ е 40,555 хил. лв., а за ППФ е 3,236 хил. лв.

21. Пенсионни резерви (продължение)

21.2 Пенсионен резерв

В хиляди лева	Пенсионен резерв УПФ	Пенсионен резерв ДПФ	Общо пенсионно-осигурителни резерви
Салдо към 31.12.2018 г.	321	1,526	1,847
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	65	57	122
Салдо към 31.12.2019 г.	386	1,583	1,969
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	135	9	144
Салдо към 31.12.2020 г.	**521**	**1,592**	**2,113**

Съгласно изискванията на чл. 192, ал. 2 и 3 от Кодекса за социално осигуряване Дружеството е задължено да формира пенсионни резерви при управлението на УПФ. С пенсионния резерв се покрива изплащането на пенсиите на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети. Източниците за формиране на резервите са уредени в чл.170, ал. 3, а именно средства на починали осигурени лица и пенсионери без наследници, съгласно чл. 170, ал. 1 на КСО.

Съгласно изискванията на чл. 213, ал.2 от Кодекса за социално осигуряване Дружеството, което управлява фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и изплаща пожизнени пенсии, задължително създава пенсионен резерв. С пенсионния резерв се покрива изплащането на пенсиите на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети. Източниците за формиране на резервите са уредени в чл. 245, ал.3 и 5, а именно средства на починали осигурени лица и пенсионери без наследници, съгласно същия член.

22. Задължения за планове с дефинирани доходи

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

В хиляди лева	2020	2019
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране	195	195
Общо задължения за доходи на наети лица	**195**	**195**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

22. Задължения за планове с дефинирани доходи (продължение)

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

23. Собствен капитал

23.1 Акционерен капитал

Към 31.12.2020 г. акционерният капитал на Дружеството е в размер на 15,004 хил. лв. и е напълно внесен.

Структурата му е както следва:

Акционер	31.12.2020		31.12.2019	
	Стойност на участие /BGN'000/	% на съучастие	Стойност на участие /BGN'000/	% на съучастие
ATBIH GmbH	13,892	92.58%	13,892	92.58%
Конфедерация на независимите синдикати в България	1,025	6.83%	1,025	6.83%
Синдикална федерация Металици	16	0.11%	16	0.11%
Юробанк България АД	2	0.01%	2	0.01%
Български пощи ЕАД	29	0.20%	29	0.20%
Ф. Н. Синдикати на миньорите	5	0.04%	5	0.04%
Н. Ф. Т. Химия и индустрия	9	0.06%	9	0.06%
Н. С. Ф. на енергетиците	12	0.08%	12	0.08%
ФНСОХП	11	0.07%	11	0.07%
Съюз на транспортните синдикати в България	2	0.01%	2	0.01%
Сдружение ФНС на миньорите - КНСБ	1	0.01%	1	0.01%
Общо	**15,004**	**100.00%**	**15,004**	**100.00%**

23.2. Резерви

Към 31.12.2020 г. структурата на резервите на Дружеството е както следва:

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Други резерви	1,562	1,562
Общо	**1,562**	**1,562**

Дружеството заделя резерви според изискванията на чл. 246 от ТЗ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

23. Собствен капитал (продължение)

23.3. Разпределение на печалби

На 29 май 2020 се проведе редовно Общо събрание на акционерите със следните решения:
- одобри финансовите отчети и докладите към тях на ПОК Доверие АД и управляваните пенсионни фондове за годината, завършваща на 31 декември 2019;
- разпредели като дивидент част от печалбата за 2019 г. в размер на 13,204 хил. лв.

Дивидентите са начислени и изцяло изплатени през периода.

24. Данъци

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Данък върху печалбата за текущата година	1,835	1,732
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(12)	3
Общо	**1,823**	**1,735**

	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Печалба преди данъчно облагане	22,200	21,663
Данъчна ставка	10%	10%
	2,220	2,166
Увеличение в постоянни разлики	7	102
Намаление в постоянни разлики	-	(88)
Ефект от трансфер към пенсионен резерв	(404)	(445)
Разходи за данъци	**1,823**	**1,735**
Ефективен процент	8.21%	8.01%

24. Данъци (продължение)

Сумата на отсрочените данъци към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. се отнася за следните активи и пасиви:

	Салдо към 31.12.2020	Признати в печалбата или загубата	Салдо към 31.12.2019
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Провизии за неизползван платен отпуск и осигурителни вноски	38	(6)	44
Обезценка на вземания	3	(2)	5
Провизии за задължения	1	-	1
Провизии при пенсиониране	18	-	18
Провизии за агентски комисионни и неизплатени доходи на физически лица	57	2	55
Имоти, машини и оборудване	23	18	5
Данъчни активи	**140**	**12**	**128**

	Салдо към 31.12.2019	Признати в печалбата или загубата	Салдо към 31.12.2018
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Провизии за неизползван платен отпуск и осигурителни вноски	44	1	43
Обезценка на вземания	5	-	5
Провизии за задължения	1	-	1
Провизии при пенсиониране	18	-	18
Провизии за агентски комисионни и неизплатени доходи на физически лица	55	(6)	61
Имоти, машини и оборудване	5	2	3
Данъчни активи	**128**	**(3)**	**131**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

24. Данъци (продължение)

Изменението на отсрочените данъчни активи е както следва:

	31.12.2020		31.12.2019	
	BGN'000		BGN'000	
	Временна разлика	**Данък Актив/ (Пасив)**	**Временна разлика**	**Данък Актив/ (Пасив)**
Временна разлика				
Провизии за неизползван платен отпуск	209	21	240	24
Имоти, машини и оборудване	1,937	194	20	2
Обезценка на вземания	-	-	-	-
Провизии за задължения	-	-	-	-
Неизплатени доходи на физически лица	453	45	560	56
Провизии при пенсиониране	-	-	-	-
Общо приходи по отсрочени данъци		**260**		**82**
Провизии за неизползван платен отпуск – обратно проявление от предходни периоди	276	(28)	225	(23)
Имоти, машини и оборудване	1,753	(175)	-	-
Обезценка - обратно проявление от предходни периоди	18	(2)	-	-
Изплатени доходи на физически лица – обратно проявление от предходни периоди	434	(43)	662	(62)
Освободени провизии при пенсиониране - обратно проявление от предходни периоди	-	-	-	-
Общо разходи по отсрочени данъци		**(248)**		**(85)**
Общо		**12**		**(3)**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

25. Свързани лица

Дружеството счита, че е свързано лице в съответствие с определенията, съдържащи се в Международен счетоводен стандарт 24 „Оповестяване на свързани лица“ (МСС 24), с:

- дружеството-майка, ATBIH GmbH, от което 100% се контролират от Vienna Insurance Group AG, от което 72% се контролират от WIENER STÄDTISCHE Versicherungsverein – Vermögensverwaltung (крайна контролираща компания);
- дружествата от групата на Vienna Insurance Group AG;
- ключов ръководен персонал и дружества под техен пряк и непряк контрол.

Ключов ръководен персонал

Дружеството определя като ключов ръководен персонал група от 35 мениджъра (2019: 35 мениджъра).

Вземанията от свързани лица са необезпечени.

а) Дружество-майка

През 2020 г. Дружеството е декларирало и изплатило в полза на ATBIH GmbH дивидент в размер на 12,224 хил .лева (2019: 11,835 хил.лв).

б) Сделки с други свързани лица

Всички свързани лица представени в таблицата по долу, са лица под контрола на Vienna Insurance Group AG.

		Отчет за финансовото състояние		ОВД	
		31.12.2020		2020	
		Актив	Пасив	Разходи	Приходи
		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Ди Ви Асет Мениджмънт АД	Специализирани услуги	-	150	1,786	-
ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	-	85	12
ЗАД Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	35	88	-
Глобал Сървисиз България АД	Услуги	-	18	174	-
VIG AG Wiener Versicherung Gruppe	Специализирани услуги	-	4	4	-
Ди Ви консултинг ЕАД	Наем	-	-	-	112
Гаранции УС и НС			100	7	7
Общо		-	**307**	**2,144**	**131**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

25. Свързани лица (продължение)

		Отчет за финансовото състояние		ОВД	
		31.12.2019		2019	
		Актив	Пасив	Разходи	Приходи
		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Ди Ви Асет Мениджмънт АД	Специализирани услуги	-	203	1,766	-
Ти Би Ай Инфо ЕООД	Специализирани услуги	-	-	42	-
Булстрад трудова медицина ЕООД	Специализирани услуги	-	-	4	-
ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	-	87	2
ЗАД Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	9	80	-
Глобал Сървисиз България АД	Услуги	-	11	92	-
VIG AG Wiener Versicherung Gruppe	Специализирани услуги	-	-	7	-
Ди Ви консултинг ЕАД	Наем	-	-	-	108
Гаранции УС и НС		-	100	16	35
Общо		**-**	**323**	**2,094**	**145**

в) Транзакции с ключов ръководен персонал

В хиляди лева	2020	2019
Възнаграждения на ключов ръководен персонал	3,785	3,816
Общо	**3,785**	**3,816**

Управителни и надзорни органи

Дружеството има двустепенна форма на управление. На членовете на съветите са начислени и изплатени общо през годината суми в размер на 1,852 хил.лева. Гаранциите от членовете на НС и УС към 31.12.2020 г. са 100 хил.лв. (2019: 100 хил.лв.). Членовете на НС и УС на Дружеството нямат издадени облигации и съответно членовете на съветите не са придобивали или прехвърляли облигации. Също така членовете на съветите не са акционери в Дружеството и през периода не са придобивали или прехвърляли акции на Дружеството.

26. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг

Дружеството като лизингополучател

Таблицата по-долу предоставя информация за активите с право на ползване и амортизацията им през 2020 г.

	Сгради	Офис техника	Други	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност				
Към 01 януари 2020	2,342	48	13	2,403
Придобити – нови договори за лизинг	628	-	-	628
Прекратени лизингови договори	(164)	-	-	(164)
Към 31 декември 2020	2,806	48	13	2,867
Амортизация				
Към 01 януари 2020	780	3	5	788
Начислена	880	10	5	895
Изписана	(119)	-	-	(119)
Към 31 декември 2020	1,541	13	10	1,564
Балансова стойност				
Нетна балансова стойност към 1 януари 2020 г.	**1,562**	**45**	**8**	**1,615**
Нетна балансова стойност към 31 декември 2020 г	**1,265**	**35**	**3**	**1,303**

26. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг

Дружеството като лизингополучател (продължение)

Таблицата по-долу предоставя информация за активите с право на ползване и амортизацията им през 2019 г.

	Сгради	Офис техника	Други	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност				
Към 1 януари 2019	1,980	-	12	1,992
Придобити – нови договори за лизинг	394	48	1	443
Прекратени лизингови договори	(32)	-	-	(32)
Към 31 декември 2019	2,342	48	13	2,403
Амортизация				
Към 1 януари 2019	-	-	-	-
Начислена	785	3	5	793
Изписана	(5)	-	-	(5)
Към 31 декември 2019	780	3	5	788
Балансова стойност				
Нетна балансова стойност към 1 януари 2019 г.	**1,980**	**-**	**12**	**1,992**
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019 г.	**1,562**	**45**	**8**	**1,615**

26. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг (продължение)

Дружеството като лизингополучател (продължение)

Съгласно данъчното законодателство активите с право на ползване не са данъчноамортизируеми активи.
Към 31 декември 2020 г. матуритетната структура на пасивите по лизинга е както следва:

	31.12.2020	01.01.2020
	BGN'000	BGN'000
В рамките на една година	597	806
Между една и пет години	683	781
Общо	**1,280**	**1,587**

Следните суми са признати в отчета за всеобхватния доход:

	МСФО 16 2020 г. хил. лв.
Общо разход за амортизация	**895**
Разход за лихви по пасиви по лизинга	20
Разход, свързан с краткосрочен лизинг	8
Загуба от прекратяване на лизингов договор	(2)
Разход за оперативен лизинг (МСС 17)	-
Общо разходи свързани с договори за лизинг	**921**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

26. Ангажименти по договори за оперативен лизинг (продължение)

Дружеството като лизингополучател (продължение)

Следните суми са признати в отчета за паричните потоци:

	МСФО16 2020 г. хил. лв.
Изходящ паричен поток от договори за лизинг (МСФО 16) – финансова дейност	
Главница	943
	943
Изходящ паричен от договори за лизинг – оперативна дейност	20
Общо изходящ паричен поток	**963**

Дружеството като лизингодател

Дружеството е сключило договор за отдаване под наем на офиси и търговски помещения. Този договор има среден срок между 1 и 5 години. Върху Дружеството няма ограничения, наложени от сключването на договора.

Към 31 декември 2020 г. бъдещите минимални вноски по сключения договор за наем са както следва:

	31.12.2020 BGN'000	**31.12.2019** BGN'000
В рамките на една година	74	112
Между една и пет години	-	74
Общо	**74**	**186**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

27. Неконсолидирани структурирани предприятия, управлявани от ПОК Доверие АД

Таблицата по-долу представя информация за видовете неконсолидирани структурирани предприятия, които Дружеството не консолидира, но управлява.

В хиляди лева

Вид предприятие	Цел на предприятието и начини на финансиране	Интерес на Дружеството в структурираното предприятие	Общо управлявани активи
УПФ Доверие, ППФ Доверие, ДПФ Доверие	Управление на партидите на осигурените лица Пенсионните фондове се финансират чрез получаване на вноски за осигурените лица от НОИ, работодателски или лични вноски в зависимост от типа фонд	Приходи от такси в размер на 43,582 хил. лева за 2020 г. и 41,042 хил. лева за 2019 г.	4,244,382 хил. лв. за 2020 г. 3,833,522 хил. лв. за 2019 г.

Максималната изложеност на загуба на Дружеството към 31 декември 2020 г. по отношение на неконсолидираните структурирани предприятия, е балансовата стойност на неиздължените вземания по такси инвестиционна и управление в размер на 2,725 хил. лева (2019: 2,459 хил. лева).

28. Счетоводни класификации и справедливи стойности

Следните таблици показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви и тяхната счетоводна класификация.

Финансови активи

	По справедлива стойност през печалба/загуба		По амортизирана стойност	
	31.12.2020	**31.12.2019**	**31.12.2020**	**31.12.2019**
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти	-	-	30,938	24,928
Вземания	-	177	2,840	2,659
ДЦК	55,818	54,336	-	-
Общински облигации	-	-	-	-
Корпоративни облигации	158	131	-	-
КИС	2,099	2064	-	-
Общо	**58,075**	**56,708**	**33,778**	**27,587**

28. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Финансови пасиви

	По амортизирана стойност	
	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000
Задължения към свързани лица и други задължения	2,722	2,178
Общо	**2,722**	**2,178**

Разпределение на активите по нива на чувствителност в йерархията на справедливата стойност (според източника и входящите данни за определяне на справедливата стойност) е посочено в следната таблица.

	Ниво 1		Ниво 2		Ниво 3		Общо	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
ДЦК	49,117	42,943	6,701	11,393	-	-	55,818	54,336
Общински облигации	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни облигации	-	-	-	-	158	131	158	131
КИС	2,099	2,064	-	-	-	-	2,099	2,064
Вземания	-	-	-	-	-	177	-	177
Общо	**51,216**	**45,007**	**6,701**	**11,393**	**158**	**282**	**58,075**	**56,708**

Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

28. Счетоводни класификации и справедливи стойности, (продължение)

Стойност на финансовите активи, включени в ниво 3 към 31 декември

	2020	2019
	BGN'000	BGN'000
Общо начално салдо	**308**	**282**
Корпоративни облигации		
Начално салдо	**131**	**161**
Печалби/загуби, отразени в отчета за доходите	27	(12)
Покупки	-	-
Продажби	-	-
Погасяване	-	(18)
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	**158**	**131**
Вземания		
Начално салдо	**177**	**121**
Печалби/загуби, отразени в отчета за доходите	-	56
Покупки	-	-
Продажби	-	-
Погасяване	(177)	-
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	**-**	**177**
Общо крайно салдо	**158**	**308**

28. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Дружеството използва следните техники за оценка при определяне на справедливата стойност на активите:

Финансов инструмент	Техники за оценка	Значителни данни от нерегулиран източник (само Ниво 3)	Връзка между ключови данни от нерегулиран източник и справедливата стойност (само Ниво 3)
Корпоративни облигации	Справедливата стойност на корпоративните облигации се определя на база метода на дисконтираните парични потоци.	- очаквани парични потоци - доходност до падеж на облигация аналог (8.41%) рискова премия/ дискаунт (26.00%)	Увеличаване на очакваните парични потоци ще доведе до увеличаване на справедливата стойност. Увеличаване на доходността до падеж на облигацията аналог и на рисковата премия ще доведе до намаляване на справедливата стойност

29. Управление на финансовия риск

В обичайната си дейност Дружеството е изложено на следните рискове:
- Кредитен риск;
- Пазарен риск, в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти;
- Валутен риск;
- Друг пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Регулаторен риск.

Както и други сходни бизнеси, ПОК Доверие АД също е изложено на рискове, произтичащи от използването на финансови инструменти. В следващите пояснителни бележки са описани целите, политиките и процесите за управление на тези рискове, както и използваните методи за измерването им.

Основни финансови инструменти

Основните финансови инструменти, използвани от Дружеството, които формират рисковата му експозиция са както следва:
- Вземания;
- Пари и парични еквиваленти.
- Държавни ценни книги;
- Облигации (корпоративни, общински, ипотечни);
- КИС;
- Акции.

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Цели, политики и процеси

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска в Дружеството, като са делегирани права за оперативно управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност. Ежемесечно се изготвят отчети и доклади с резултатите за периода и анализа им.
Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Дружеството. Допълнителни детайли по повод политиките могат да бъдат намерени по-долу:

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът от финансова загуба, ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент. За Дружеството произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите.

За нуждите на оценката Дружеството ползва външни източници на информация, основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична, се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните финансови отчети. При анализа на кредитоспособността се изследват както индивидуалните характеристики на емитента, така и потенциалът за съответния пазарен сегмент и конкурентните предимства на емитента, както и представянето спрямо прогнозираното в проспекта. Също така регулярно се провеждат срещи с ръководствата на публичните дружества (емитенти на акции и/или облигации), в които Дружеството е инвестирало, на които се дискутират финансовото състояние на емитента и перспективите пред развитието на бизнеса му.

Инвестициите на Дружеството в ДЦК, както български, така и чуждестранни, в най-голяма степен са изложени на кредитен риск, който се изразява в промяна на цената на облигациите, породена от промяна в кредитните качества на емитента. Почти всички емитенти, в чиито ДЦК е инвестирало Дружеството, имат инвестиционен кредитен рейтинг, присъден от международно признати кредитни агенции, като детайлно разпределение по отделни кредитни рейтинги е представено по-долу.

Общият размер на инвестициите на Дружеството в дългови инструменти е 55,976 хил. лв., като при симулационен сценарий със заложен спад в цената на тези инвестиции в размер на 6%, стойността на целия инвестиционен портфейл би се намалила с 3,358хил. лв., което е 5.78%.
В допълнение, Дружеството инвестира преимуществено в дългови ценни книжа, обезпечени с ипотеки, залози, вземания и застраховка финансов риск. За този вид ценни книжа законодателството предвижда контролна роля на банката-довереник, която следи за финансовото състояние на емитента и за надлежността и количеството на обезпечението. Инвестиционният комитет разглежда риск концентрацията по кредитен риск. Обект на преглед са кредитният рейтинг, резултатите за периода и докладите на банките довереници.

При обичайната дейност за Дружеството възникват взаимоотношения с множество доставчици. С повечето от тях са договорени плащанията да се извършват едва след изпълнение на предмета на дейността или услугата.

Кредитен риск, макар и минимален, съществува за паричните средства в банки. За целта регулярно се прави анализ на финансовото състояние на банките и оценка на кредитния риск. Банковите депозити са обичайно краткосрочни и средносрочни със срок до падеж до 2 години.

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Дружеството не използва деривативи за управление на кредитния риск. В случай, че такава необходимост възникне в строго определени случаи могат да се предприемат такива стъпки за намаляване на риска.

Количествено оповестяване на експозицията към кредитен риск, свързан с финансовите активи е посочено по-долу, като допълнително пояснение на вземанията може да бъде намерено в бележка 15 – 16.

Финансови активи	**31.12.2020**		**31.12.2019**	
	Балансова стойност	**Максимален риск**	**Балансова стойност**	**Максимален риск**
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти	30,938	30,938	24,928	24,928
Вземания	2,840	2,840	2,836	2,836
ДЦК	55,818	55,818	54,336	54,336
Корпоративни облигации	158	158	131	131
Общо	**89,754**	**89,754**	**82,231**	**82,231**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2020 г.

/BGN'000/	A+	A	A-	BBB	BBB-	BB+	Без рейтинг	Общо
Парични средства и еквиваленти	-	-	30,898	-	-	-	40	30,938
Вземания	-	-	-	-	-	-	2,840	2,840
ДЦК	1,562	10,334	5,140	23,896	11,505	3,381	-	55,818
Корпоративни облигации	-	-	-	-	-	-	158	158
Общо	**1,562**	**10,334**	**36,038**	**23,896**	**11,505**	**3,381**	**3,038**	**89,754**

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност 31 декември 2019 г.

/BGN'000/	AAA	AA+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB	Без рейтинг	Общо
Парични средства и еквиваленти	-	-	-	24,793	-	-	84	-	51	24,928
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-	2,836	2,836
ДЦК	2,392	2,555	6,910	5,246	3,652	24,028	5,610	3,943	-	54,336
Корпоративни облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	131	131
Общо	**2,392**	**2,555**	**6,910**	**30,039**	**3,652**	**24028**	**5,694**	**3,943**	**3,018**	**82,231**

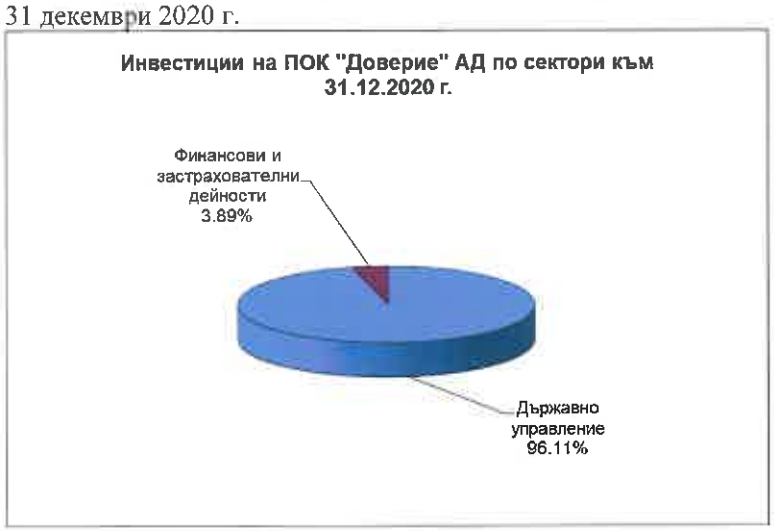
29. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

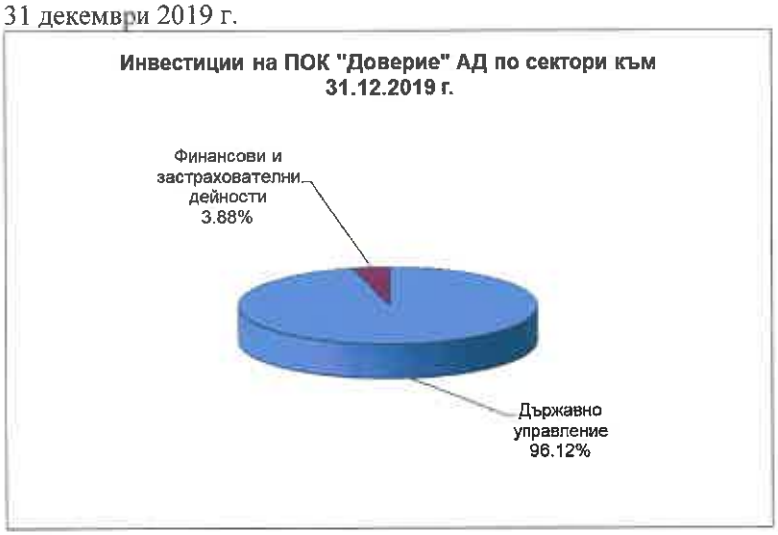
Времевата структура на вземания от клиенти и доставчици към датата на отчета, е както следва:

В хиляди лева	31.12.2020	31.12.2019
Текущи (непросрочени)	25	60
Просрочени между 1-30 дни	-	3
Просрочени между 31-90 дни	1	2
Просрочени между 90-120 дни	-	-
Просрочени над 120 дни	13	12
Брутна балансова стойност на вземанията	**39**	77
Загуба от обезценка	-	-
Нетна балансова стойност на вземанията	**39**	77

Следната графика представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2020 г.

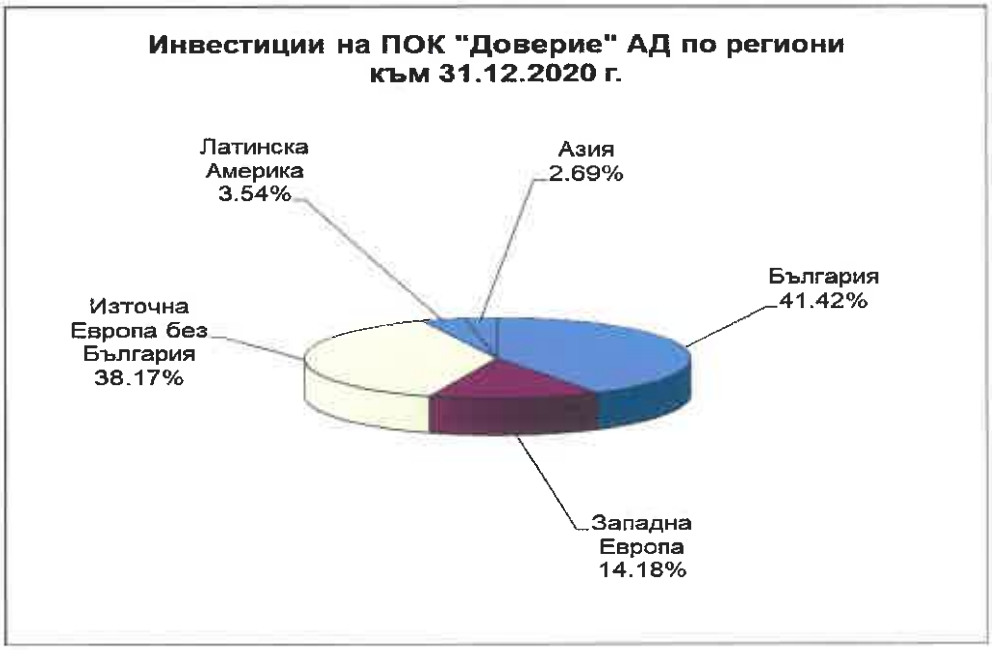
Следната графика представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2019 г.

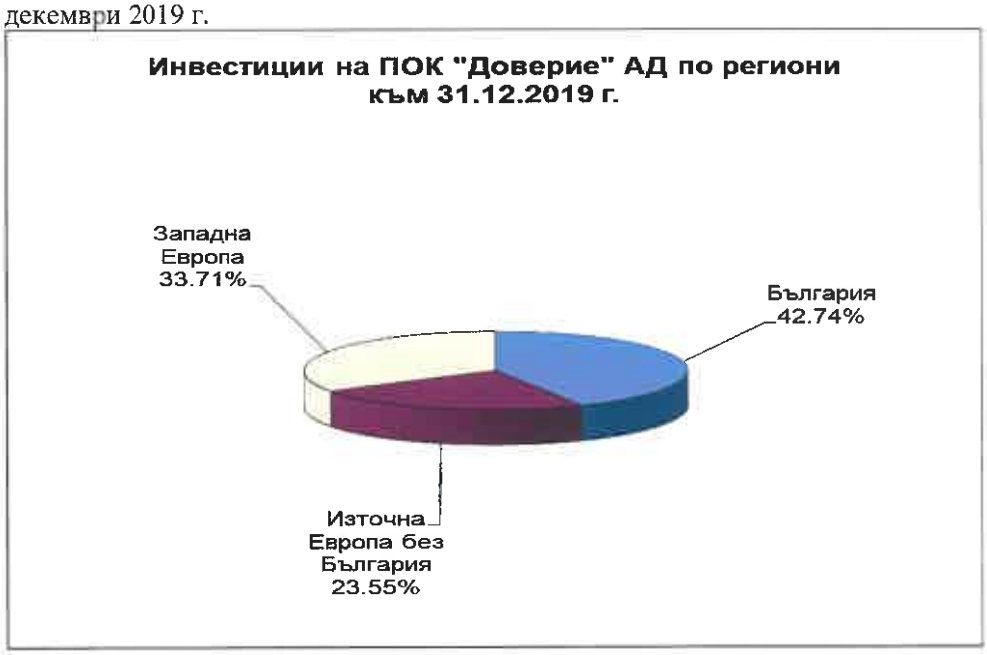
Забележка:
В сектор „Финансови и застрахователни дейности” са включени банкови депозити, инвестиции в АДСИЦ и КИС, ценни книжа, емитирани от кредитни институции и холдинги.

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)
Следната графика представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2020 г.

Следната графика представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2019 г.

Забележка:
При изготвяне на разпределението на инвестициите на ПОК „Доверие“ АД по географски принцип, по сектори и по валути са включени инвестиции и банкови депозити.

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Пазарен риск

Пазарният риск произтича от притежаваните от Дружеството лихвоносни, търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти, валутните курсове или други пазарни фактори.

Фундаментална реформа на основните референтни лихвени проценти се предприема в световен мащаб, включително замяната на някои междубанкови лихвени проценти (IBOR) с алтернативни почти безрискови лихвени проценти (наричани „реформа на IBOR“). Дружеството има експозиции към IBOR по своите финансови инструменти, които ще бъдат заменени или реформирани като част от тези инициативи за целия пазар. Има несигурност относно времето и методите на преход в някои юрисдикции, в които Дружеството оперира. Дружеството очаква, че реформата на IBOR ще повлияе на нейното управление на риска и счетоводното отчитане. Звеното за управление на риска наблюдава и управлява прехода на Дружеството към алтернативни ставки и оценява до каква степен договорите се отнасят до паричните потоци на IBOR, дали такива договори ще трябва да бъдат изменени в резултат на реформата на IBOR и как да се управлява комуникацията за реформата на IBOR с контрагентите. Звеното предоставя периодични доклади за управление на лихвения риск и рисковете, произтичащи от реформата на IBOR

Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон. Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Дружеството анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ, като в резултат на анализа мениджмънтът счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 75 базисни пункта, като при равни други условия резултатът за Дружеството би бил както следва:

№	Показател	2020	2019
1	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл хил. лв.	(2,109)	(2,127)
2	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл в %	(3.63%)	(3.76%)

Валутен риск

Дружеството няма дейности извън територията на Република България и както приходите, така и разходите са в местна валута. Независимо, че функционалната валута е български лев, Дружеството е изложено на риск от промяна на валутните курсове, произтичащ основно от финансови инструменти, деноминирани в други валути, освен лева и евро. На валутен риск са изложени и инвестициите на Дружеството, които са деноминирани в евро или лева, но тяхната стойност е зависима от измененията на курса на обмяна между трета валута и лев или евро. Текущо през отчетния период такива финансови инструменти не са присъствали в инвестиционния портфейл на Дружеството. За да се намали риска от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев, преобладаващата част от инвестициите на Дружеството са деноминирани в евро.

Симулационен анализ при 10% обезценка на еврото, спрямо американския долар към датата на отчета, при равни други условия би довела до увеличаване на резултата преди данъци с 2.5 хил. лв. и обратното - при 10% обезценка на долара спрямо еврото, резултатът би се намалил със същата сума.

Следващата таблица обобщава експозицията на Дружеството на валутен риск към 31 декември 2020 г. В нея са включени активите и пасивите по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

	BGN		EUR		USD		Общо	
BGN'/000/	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Парични средства и парични еквиваленти и Депозити	27,518	21,133	3,395	3,747	25	48	30,938	24,928
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	6,366	6,126	51,709	50,405	-	-	58,075	56,531
Вземания	2,840	2,659	-	177	-	-	2,840	2,836
Общо активи	**36,724**	**29,918**	**55,104**	**54,329**	**25**	**48**	**91,853**	**84,295**
Задължения по лизинги	1,280	1,587	-	-	-	-	1,280	1,587
Задължения към свързани лица, други задължения и задължения за планове с дефинирани доходи	2,722	2,505	-	-	-	-	2,722	2,505
Общо пасиви	**4,002**	**4,092**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4,002**	**4,092**

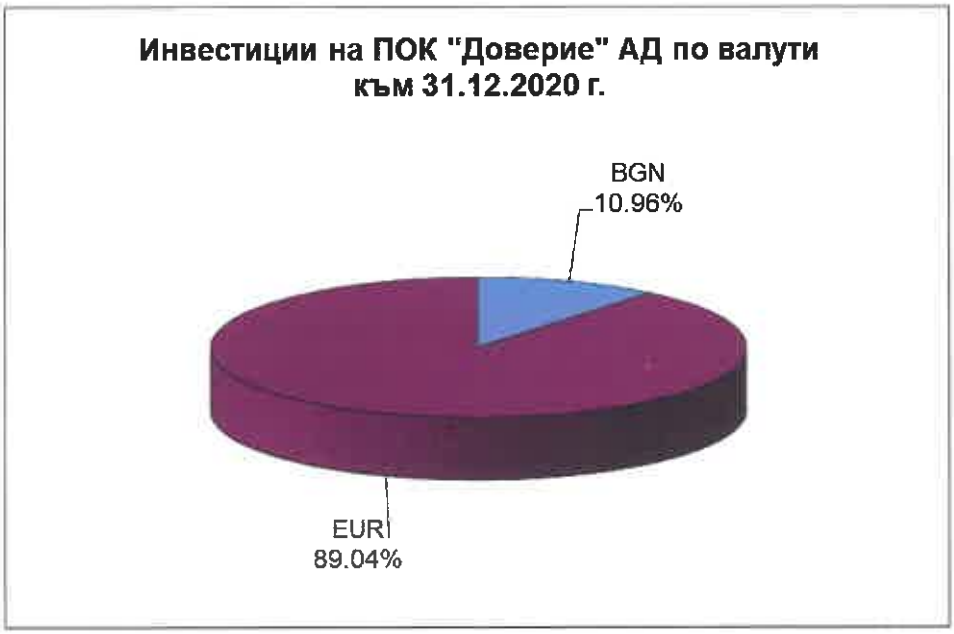
Към 31 декември 2020 г. нетната експозиция на Дружеството към валутния риск е, както следва:

Валутна експозиция (активи/пасиви) преди хеджиране	**Функционална валута Български лев**	
	2020	**2019**
	BGN'000	**BGN'000**
Евро	55,104	54,329
Щатски долар	25	48
Общо	**55,129**	**54,377**

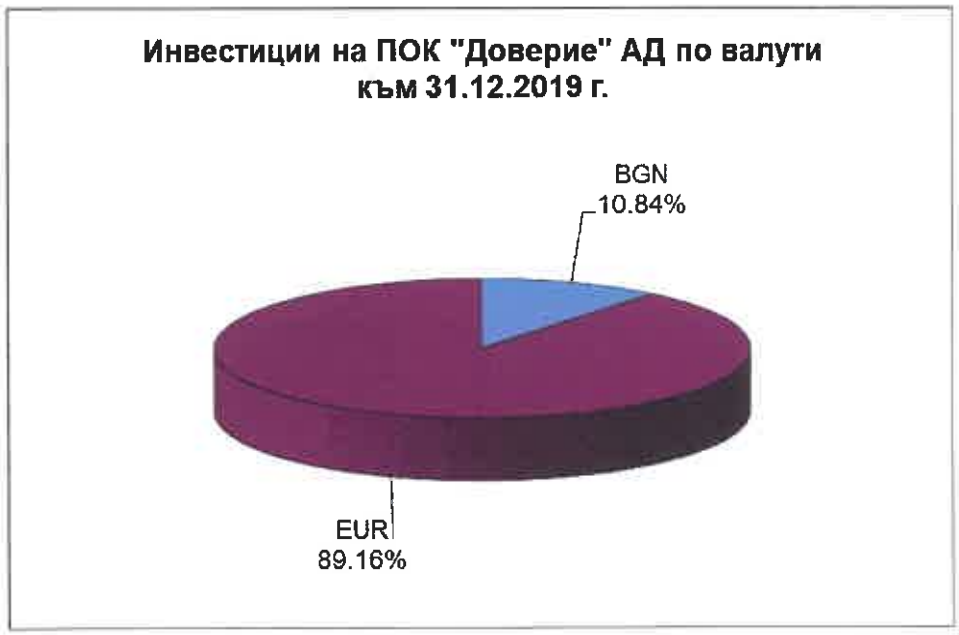
29. Управление на финансовия риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Следната графика представя концентрацията по валута на инвестициите към 31 декември 2020 г.

Следната графика представя концентрацията по валута на инвестициите към 31 декември 2019 г.

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Пазарен риск (продължение)

Друг пазарен риск

Дружеството не притежава стратегически акции/дялове от конкретни предприятия.

Изложение към паричен пазар се формира единствено чрез придобиване на акции/дялове от колективни инвестиционни схеми с такъв инвестиционен профил. Към 31.12.2020 г. инвестициите по справедлива стойност на тези инструменти са 2,099 хил. лв, като реалистичен сценарий може да бъде промяна в стойността на дяловете с 30%, като резултатът би бил промяна на финансовия резултат преди данъци с 630 хил. лв.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква за Дружеството, ако то среща затруднения да изпълни свой финансов ангажимент изцяло и навреме.

Политика на Дружеството е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Ръководството следи ежедневно за наличностите, а месечно с прегледа на бюджета се извършва и фина настройка, когато е необходимо.

Предвид значително по-високия размер на входящите парични потоци от изходящите, Дружеството не прилага активна политика по дългосрочно синхронизиране на активите и пасивите. Все пак поддържането на необходимите парични средства за посрещане на текущите задължения, както и наличието на търгуеми ценни книжа в портфейла биха му позволили да посрещне дори и значителни, необичайни за текущата дейност задължения. На практика възможността вземания и/или задължения да се превърнат в изискуеми по-рано от падежа Дружеството оценява като минимална.

В таблицата по-долу е направен анализ на пасивите на Дружеството към 31 декември 2020 г., групирани по остатъчен срок до падежа.

Таблиците по-долу анализират финансовите пасиви в съответните им групи на базата на падежите им по договор. Сумите представени в таблицата представляват недисконтираните парични потоци по договор.

Към 31 декември 2020 г.	**Балансова стойност**	**Договорни парични потоци**	**До 3 месеца**	**Между 3 и 12 месеца**	**Между 1 и 2 години**	**Между 2 и 5 години**	**Над 5 години**
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови пасиви							
Задължения по лизинги	1,280	(1,280)	(181)	(416)	(491)	(192)	-
Задължения към свързани лица и други задължения	2,722	(2,722)	(2,506)	(21)	-	-	(195)
Общо	**4,002**	**(4,002)**	**(2,687)**	**(437)**	**(491)**	**(192)**	**(195)**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

29. Управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2019 г.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови пасиви							
Задължения по лизинги	1,587	(1,625)	(250)	(577)	(636)	(162)	-
Задължения към свързани лица и други задължения	2,505	(2,505)	(2,261)	(49)	-	-	(195)
Общо	**4,092**	**(4,130)**	**(2,511)**	**(626)**	**(436)**	**(162)**	**(195)**

Регулаторен риск

Дружеството е обект на регулации, определени в КСО и в Наредби, издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за превеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки. В този конкретен случай би могло да се окаже, че Дружеството ще бъде принудено да се освобождава от активи и евентуално тяхната реализация да бъде затруднена при неблагоприятна конюнктура, съответно продажбите да се осъществят по справедливата стойност. Дружеството отчита този риск като минимален, предвид текущото разпределение на финансовите активи, както и вероятността от такава промяна.

Управление на капитала

Дружеството е поднадзорно лице на КФН и съответно, освен обичайните изисквания за капитала, следва да спазва и специфичните за дейността, а именно минимален капитал от 5 милиона лева, както и съгласно Наредба № 10 от 26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, капиталова адекватност в размер на 0.5 и ликвидност 1.

Изисквания към капитала	2020	2019	минимум
Адекватност	9.77	9.24	0.5
Ликвидност	10.79	9.12	1

Изискванията за капитала се преглеждат месечно и са обект на отчетност пред регулатора.

Целите, които Дружеството следва при управлението на капитала, са както следва:
- Да се осигури спазването на принципа на действащо предприятие, като това да даде възможност да се осигурява и възвращаемост на капитала и
- Да се осигури адекватна възвращаемост за акционерите с оглед на нивото на риска.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

30. Събития след датата на отчетния период

Промени в Кодекса за социално осигуряване

През м. март 2021 година бяха обнародвани значими промени в Кодекса за социално осигуряване, имащи за цел да регламентират така наречената фаза на изплащане на пенсиите от фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

Регламентираха се видовете пенсионни продукти, които ще се изплащат от универсалните пенсионни фондове според натрупаните средства в индивидуалната партида на всеки осигурен – допълнителна пожизнена пенсия, еднократно или разсрочено изплащане.

Предвижда се пожизнената пенсия да се отпуска, ако изчисленият й размер е не по-малък от 15 на сто от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Променя се и срокът, в който осигурените лица могат да правят промяна в избора на осигуряване от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69". Лицата, които навършват възрастта за пенсиониране по чл. 68, ал. от КСО, от 2022 до 2025 година, могат да упражнят правото си на избор до една година преди навършването на тази възраст. Този период се увеличава плавно до 2038 година, когато осигуряването ще може да се променя не по-късно от пет години преди навършването на възрастта им за пенсиониране по чл. 68, ал. от КСО.

Промените в КСО се отнасят до следните основни аспекти от дейността на пенсионноосигурителните дружества:

- Въведено е изискване за увеличение на минималния размер на капитала на пенсионно-осигурителните дружества от 5 млн. лева на 7.5 млн. лева (размерът на регистрирания и изцяло внесен акционерен капитал на ПОК „Доверие“ АД е 15,004 хил. лева);

- Въведено е изискване за достатъчност на собствените средства за покриване на границата на платежоспособност. Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, който е необходим като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на пожизнени пенсии и на разсрочени плащания с поети гаранции. Границата на платежоспособност възлиза на 4% от капитализираната стойност на тези пенсии и разсрочени плащания, но не по-малко от 7.5 млн. лева. Пенсионноосигурителното дружество следва да поддържа най-малко 75% от собствените средства, покриващи границата на платежоспособност в държавни дългови ценни книжа, корпоративни облигации и влогове в банки. Структурата, елементите, изчисляването и т.н. във връзка с собствените средства и границита на неплатежоспособност ще бъдат дефинирани с наредба на КФН.

- Всяко пенсионноосигурително дружество, което управлява универсален пенсионен фонд, следва да създаде фондове за извършване на плащания:

  - фонд за изплащане на пожизнени пенсии; и

  - фонд за разсрочени плащания.

  Тези два фонда се създават като обособени имущества, с индивидуални правила, с индивидуално счетоводно отчитане и финансово докладване, с общо и с регулаторно предназначение, и отделно съхранение на активите им в банка-попечител;

- Пенсионноосигурителното дружество ще формира приход от такси, изчислени върху стойността на нетните активи на фонда за изплащане на пожизнени пенсии и на фонда за разсрочени плащания, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, до 0.5% годишно. Таксите ще се отчисляват по ред и начин, определени с наредба на КФН;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

30. Събития след датата на отчетния период (продължение)

Промени в Кодекса за социално осигуряване (продължение)

- Разходите за изплащане на пожизнени пенсии, в размер на фактически извършените, но не повече от един лев на транзакция, ще са за сметка на фонда за изплащане на пожизнени пенсии. В случай че фактически извършените разходи надвишават един лев, пенсионноосигурителното дружество възстановява на фонда превишението на разходите;

- Въвежда се изискване за формиране на нов вид резерв, който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, в случаите когато размерът на средствата по партидата, натрупани към датата на определяне на пенсионното плащане на лице, което е придобило право на пенсия, е по-малък от сумата на брутния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за това лице. Този резерв ще се преизчислява на месечна база и е фиксиран на 0.5% от нетните активи на УПФ. Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии, допълването му и освобождаването на средства от него ще бъдат определени с наредба на КФН;

- Във връзка с формирането на новия вид резерв, който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, е въведено намаление в размера на заделения със собствени средства резерв за гарантиране на минимална доходност за всеки управляван фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% от стойността на нетните активи на съответния фонд (предходни граници: между 1% и 3%). Освободените средства ще се пренасочат за формирането на новия резерв; и

- С влизането в сила на промените, съществуващите пенсионни резерви за изплащане на пожизнени пенсии от универсалните пенсионни фондове се преобразуват в резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

Ръководството на ПОК „Доверие“ АД счита, че Дружеството ще внедри промените в законоустановения срок – 31 август 2021 година, като очаква да съобрази конкретни мерки с предстоящото допълване на правната рамка с предвидените от КСО наредби на КФН (срокът за приемането им е 30 юни 2021 година).

Нова Европейска правна рамка за устойчиви финанси

Европейският парламент прие в пакет два нови Регламента, с които допълни законодателната рамка на своята инициатива за устойчиви финанси и инвестиции (т.н. Sustainable Finance):

- Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088. С него най-общо се установяват критериите, определящи дали дадена икономическа дейност се квалифицира като екологично устойчива, за целите на установяването на степента на екологична устойчивост на дадена инвестиция; и

- Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги, който влезна в сила на 10 март 2021 година. С Регламент 2019/2088 се установяват хармонизирани правила за участниците на финансовите пазари и финансовите консултанти за прозрачност във връзка с интегрирането на рисковете за устойчивостта и отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта в техните процеси и във връзка с предоставянето на информация, свързана с устойчивостта, по отношение на финансовите продукти.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

30. Събития след датата на отчетния период (продължение)

Нова Европейска правна рамка за устойчиви финанси (продължение)

Регламентите целят да унифицират критериите за екологична и социална устойчивост на икономическите дейности и респективно за устойчивост на инвестициите (доколкото в момента държавите членки и икономическите субекти прилагат различни модели и критерии), както и да създадат единни стандарти за разкриване на информация относно рисковете за устойчивостта от страна на участниците на финансовите пазари.

Двата, свързани помежду си, Регламента създават нови изисквания към участниците на финансовите пазари, включително създателите на пенсионни продукти, като на местния пазар са засегнати доброволните фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете по професионални схеми (най-вече по отношение интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения). На този етап националните схеми за социална сигурност (УПФ и ППФ) са изключени от обхвата на регламентите.

Прилагането на практика на новите изисквания е силно зависимо от допълнителните делегирани актове към Регламентите, които предстои да се приемат от ЕК. Част от задълженията за разкриване на информация са задължителни само за онези участници на финансовите пазари, които имат средно над 500 служители за съответната финансова година, като за останалите ще важи правилото comply or explain, т.е. тези компании ще могат да аргументират защо не разкриват определена информация.

Между датата, към която е съставен годишният финансов отчет и датата на неговото одобрение за издаване не са настъпили други събития, които биха изисквали корекции и/или допълнителни оповестявания в този финансов отчет.

Този финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 22 март 2021 г.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Съставител:	Изпълнителен директор:	Председател на УС:
Иванка Стоянова Лазарова	Мирослав Крумов Маринов	Даниела Пенова Петкова

29 март 2021 г.

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
бул. „Мария Луиза“ № 9-11
София 1000, България
+359 (2) 9355200
pwc.bulgaria@bg.pwc.com
www.pwc.com/bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 38 до стр. 104 финансов отчет на „Пенсионно-осигурителна компания Доверие” АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансово състояние на Дружеството към 31 декември 2020 г. и за неговите финансови резултати от дейността и парични му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ние определихме въпроса, описан по-долу, като ключов одиторски въпрос:

Приходи от такси и удръжки

Приходи от такси и удръжки в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход: 43,582 хил. лева за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. (31 декември 2019 г.: 41,042 хил. лева)

Виж бележка 7.6 „Приходи от договори с клиенти“ и бележка 8. „Приходи от такси и удръжки“.

Ключов одиторски въпрос	*Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит*
Приходите от такси и удръжки възлизат на 91 % от приходите на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. Основната част от сумата включва инвестиционни такси, които се получават от фондовете, които Дружеството управлява. Тези такси се изчисляват чрез прилагане на съответните проценти, съгласно правилата на управляваните фондове към съответната стойност на нетните активи („НСА“) за универсалния пенсионен фонд („УПФ“) и професионалния пенсионен фонд („ППФ“) или върху признатата нетна печалба от инвестиционна дейност през годината за доброволния пенсионен фонд („ДПФ“). Основният компонент на НСА е стойността на инвестициите в него, като тяхната стойност се оценява на база обявени цени на активни пазари или за инвестициите, за които не са налични обявени цени на активни пазари, на база оценъчни модели. Останалата част от приходите от такси и удръжки представлява такси за управление, които се изчисляват чрез прилагане на процентите, съгласно правилата на управляваните фондове, към вноските направени от осигурените лица. Вноските на осигурените лица в УПФ и ППФ са определени в разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, докато тези в ДПФ са	Нашите одиторски процедури относно приходи от такси и удръжки, включиха, но не се ограничиха до: — тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани основни контроли, свързани с признаването на приходи от такси и удръжки, включително контроли по отношение на оценката на инвестициите, включени в НСА на фондовете; — независима оценка на приходите от инвестиционни такси, както следва: • оценка на справедливата стойност на инвестициите, включени в НСА на фондовете на база обявени пазарни цени или за тези, за които няма обявени цени, тестове на оценките със съдействие на нашите вътрешни експерти-оценители. Тези тестове включват основно: (а) оценка на методологията за оценка за съответствие с изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане и общоприетите практики при оценяването; (б) подлагане на критичен анализ надеждността и уместността на използваните данни ; (в) подлагане на критичен анализ доколко са подходящи

определени от лицата или техните работодатели.

Поради съществената стойност на сумите по-горе и сложността по отношение на оценката на справедливите стойности на инвестициите, включени в НСА в УПФ и ППФ и в признатата нетна печалба от инвестиционна дейност в ДПФ, тази област изискваше нашето повишено внимание по време на одита и като такава считаме, че представлява ключов одиторски въпрос.

основните допускания, главно нормите на дисконтиране, темпа на растеж и доходност, както и (г) тестове на вътрешната последователност, логика и математическа точност на изчисленията на оценките.
- сравнение на приложените проценти, с тези, които са утвърдени в правилата на фондовете и преизчисление на приходите от инвестиционни такси за годината чрез прилагането на тези проценти към съответната НСА или признатата печалба от инвестиционна дейност през годината.

— тестване на приходите от такси за управление, както следва:
- за УПФ и ППФ сравнение на данните за вноските, направени от осигурените лица с данните от Националната агенция по приходи и банкови извлечения;
- За ДПФ, на база извадка, сравнение на вноските от осигурени лица или техните работодатели с банкови извлечения;
- сравнение на приложените проценти в изчислението на таксите за управление с тези, утвърдени в правилата на фондовете и лимитите, утвърдени в Кодекса за социално осигуряване;
- преизчисление на приходите от таксите за управление за годината, чрез прилагането на тези проценти към вноските направени от осигурените лица, тествани като част от предходните процедури;

— получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на финансовите активи с инвестиционния портфейл на Фондовете;

— оценка на точността и пълнотата на оповестяванията във връзка с признаването на приходи, спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Доклада за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице

съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „КПМГ Одит" ООД и „ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 29 май 2020 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 19 октомври 2020 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Дружеството представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „КПМГ Одит" ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

София, 30 март 2021 г.

За КПМГ Одит ООД

Добрина Калоянова
Управител

Иван Андонов
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 045 КПМГ ОДИТ ООД

За ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД :

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

Бул. „България" № 45/А
София 1404, България

бул. „Мария Луиза" № 9-11
София 1000, България